

Rapport om solvens og finansiell stilling 2018

Storebrand ASA

Innhold

Sammendrag	3
A. Virksomhet og resultater	5
A.1 VIRKSOMHET.....	5
A.2 FORSIKRINGSRESULTAT	6
A.3 INVESTERINGRESULTAT	8
A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET	9
A.5 ANDRE OPPLYSNINGER.....	9
B. Systemet for risikostyring og internkontroll	10
B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL.....	10
B.2 KRAV TIL EGNETHET.....	11
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS.....	11
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM.....	14
B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJON	15
B.6 AKTUARFUNKSJON	15
B.7 UTKONTRAKTERING.....	15
B.8 ANDRE OPPLYSNINGER.....	16
C. Risikoprofil	17
C.1 FORSIKRINGSRISIKO.....	17
C.2 MARKEDSRISIKO.....	17
C.3 KREDITTRISIKO	20
C.4 LIKVIDITETSRISIKO	21
C.5 OPERASJONELL RISIKO.....	21
C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER.....	22
C.7 ANDRE OPPLYSNINGER.....	22
D. Verdivurdering for solvensformål	23
D.1 EIENDELER	23
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER	25
D.3 ANDRE FORPLIKTELSER	29
D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER.....	30
D.5 ANDRE OPPLYSNINGER	30
E. Kapitalstyring	31
E.1 ANSVARLIG KAPITAL	31
E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV	34
E.3 BRUK AV DURASJONSMETODEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNING AV SOLVENSKAPITALKRAVET	36
E.4 FORSKJELLEN MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER	36
E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET ELLER SOLVENSKAPITALKRAVET.....	36
E.6 ANDRE OPPLYSNINGER.....	36
Vedlegg 1 – detaljer investeringsresultat	37
Vedlegg 2 – obligatoriske tabeller	39

Sammendrag

Til deg som er kunde i Storebrand.

Hovedproduktene til Storebrand er privat tjenestepensjon i Norge og Sverige og egenbetalt (individuell) pensjon i Norge. For pensjonssparing er det to store usikkerheter som gir risiko. Det er usikkert hva avkastningen på den innbetalte premien blir, og det er usikkert hvor lenge man lever som pensjonist. Risikoen forsterkes av at det kan gå mer enn 50 år fra premien innbetales til den utbetales som pensjon. For tradisjonell, garantert pensjon (ytelsespensjon), er det Storebrand som har påtatt seg det meste av denne risikoen. Storebrand garanterer en minimum avkastning og at pensjonen blir utbetalt livslangt. De fleste private bedrifter i Norge har ikke lenger ytelsesordninger eller har lukket disse for nye ansatte, men Storebrand har en stor bestand av ferdig betalte pensjonsordninger (fripolis). Det er satt av mye kapital for å dekke usikkerheten knyttet til framtidig avkastning og levetid fra fripolisene. Dette er helt vesentlig for at garantiene skal ha reell verdi.

Mesteparten av nye premier for tjenestepensjon er knyttet til innskuddspensjonsordninger. For disse produktene er det du som kunde som har avkastningsrisikoen. Det samme gjelder privat pensjonssparing innenfor fondsforsikring, f.eks. produktet Ekstrapensjon. Storebrand har likevel en viktig rolle knyttet til fondsutvalg og rådgivning, og har ansvar for å forvalte midlene på en bærekraftig og forsvarlig måte, inkludert at kostnadene skal være rimelige. En enkel og helhetlig løsning på dette er forvaltningsformen Anbefalt Pensjon i Norge og SparaSäkra i Sverige. For fondsforsikring er det vanligvis en tidsbegrenset utbetaling, slik at det er du som kunde som må sørge for at pensjonen varer livet ut. Storebrands rolle er å gi deg god, helhetlig oversikt over alle dine pensjonsrettigheter og gi råd om hva du kan gjøre for å tilfredsstill dine pensjonsbehov.

Storebrand tilbyr forsikringsdekning hvis noe uforutsett skjer. Du kan få erstatning for tap av, eller skader på, eiendeler. Du kan få engangserstatning eller årlige utbetalinger hvis du blir utsatt for en ulykke, blir syk eller ufør og du kan sikre etterlatte ved død. Storebrand tilbyr også helseforsikring som dekker behandlingskostnader ved sykdom eller skader. Også for disse produktene beregnes risikoen som Storebrand har påtatt seg, og risikoen dekkes ved å sette av kapital.

Storebrand tilbyr også kapitalforvaltning til institusjoner og privatpersoner både i Norge og Sverige. I Norge tilbys banktjenester inkludert boliglån til personmarkedet. Hovedmålgruppen i personmarkedet er ansatte og tidligere ansatte i bedrifter som har tjenestepensjon i Storebrand.

Under Solvens II skal alle eiendeler og forpliktelser vurderes til markedsverdi. Tallene i denne rapporten er konsoliderte tall som inkluderer alle selskapene i Storebrand-konsernet, også de datterselskapene som ikke er forsikringsselskap. Tall i () gjelder 2017. Samlet verdi av eiendelene i Storebrand-konsernet beregnet med Solvens II-regler er NOK 518,5 mrd. (NOK 515,0 mrd.), mens samlet verdi av forpliktelsene er NOK 481,0 mrd. (NOK 476,1 mrd.), se tabell 1. Storebrand har dermed eiendeler som er NOK 37,5 mrd. (NOK 38,9 mrd.) mer verdt enn forpliktelsen de skal dekke. Storebrand har også tatt opp ansvarlige lån på NOK 7,8 mrd. (NOK 8,5 mrd.) som teller som solvenskapital. Total solvenskapital¹ er NOK 43,8 mrd. (NOK 46,2 mrd.).

Prinsippene for verdsettelse, og forskjellen mellom verdsettelsen i solvensregnskapet og finansregnskapet, er nærmere beskrevet i kapittel D. En grunnleggende forskjell fra finansregnskapet er at verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen tar hensyn til gjeldende rentenivå.

¹ Etter fratrukk for avsatt utbytte, egne aksjer og ikke-tellende minoriteter.

TABELL 1 SOLVENS II BALANSEN FOR STOREBRAND ASA

(NOK mill.)					
Eiendeler	31.12.2018	31.12.2017	Forpliktelser	31.12.2018	31.12.2017
Utsatt skattefordel	873		Forsikringstekniske forpliktelser inkl. overgangsregler	456 378	447 945
Finansielle eiendeler som ikke er fondsforsikring	287 669	301 825	-Livsforsikring	283 967	288 676
Finansielle eiendeler for fondsforsikring	180 452	169 039	-Skadeforsikring	1 306	1 424
Andre eiendeler	49 460	44 121	-Fondsforsikring	171 105	157 845
			Ansvarlige lån	7 780	8 547
			Andre forpliktelser	16 795	19 591
Totale eiendeler	518 455	514 985	Totale forpliktelser	480 954	476 083
			Netto eiendeler	37 502	38 902

Solvens II stiller krav til hvor stor solvenskapitalen må være i en normalsituasjon. Dette kalles "solvenskapitalkrav" og er beregnet til totalt NOK 22,8 mrd. (NOK 24,5 mrd.) for forsikringsselskapene i konsernet, se tabell 2. Størrelsen på solvenskapitalkravet skal gi stor sikkerhet for at du som kunde får det forsikringsoppgjøret eller den pensjonsutbetalingen du har krav på. I tillegg kommer kapitalkrav fra selskapene i konsernet som er underlagt soliditetsregler for bank og verdipapirselskaper (CRD IV). Totalt kapitalkrav for gruppen er NOK 25,3 mrd. (NOK 26,9 mrd.).

TABELL 2 SOLVENSKAPITALKRAV

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2017	
Finansmarkedsrisiko	20 917	22 936	Det er kapitalkrav for alle vesentlige risikoer som Storebrand har. 90 % av kapitalkravet kommer fra forsikringsvirksomheten. 10 % av kapitalkravet kommer fra annen virksomhet, i hovedsak fra bankvirksomheten. Innenfor forsikringsvirksomheten er 63 % ² av kapitalkravet knyttet til at finansmarkedene, spesielt rentenivå, aksjer, eiendom, kredittpåslag og valuta, kan utvikle seg ulikt fra det som er forventet. 32 % av kapitalkravet er knyttet til livsforsikringsrisikoen, blant annet at pensjonskunder kan leve lenger enn forventet. Forsikringsvirksomheten har også operasjonell risiko, risiko fra skadeforsikring og risiko knyttet til at motparter ikke gjør opp for seg. Samlet krav reduseres med diversifisering, dvs. at det er lite sannsynlig at alt skjer
Motpartsrisiko	625	565	
Livsforsikringsrisiko	10 412	10 453	
Skade- og helseforsikringsrisiko	991	1 026	
Operasjonell risiko	1 485	1 496	
Tapsabsorberende skatteeffekt	-4 764	-5 002	
Totalt solvenskapitalkrav forsikringsselskap	22 827	24 452	
Kapitalkrav datterselskap regulert etter CRD IV	2 482	2 458	
Totalt kapitalkrav	25 309	26 910	

samtidig, og som følge av at redusert skatt vil kompensere for noe av tapene.

TABELL 3 SOLVENSPOSISJON

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2017	
Solvenskapital	43 808	46 164	Når solvenskapitalen på NOK 43,8 mrd. settes i forhold til kapitalkravet på NOK 25,3 mrd., får Storebrand en solvensmargin på 173 % (172 %). Kravet i regelverket er at solvensmarginen skal være over 100 % i en normalsituasjon. Storebrands eget mål er over 150 %.
Solvenskapitalkrav	25 309	26 910	
Solvensmargin	173,1 %	171,6 %	

Storebrand Livsforsikring, Storebrand Forsikring og Storebrand Helseforsikring i Norge, SPP i Sverige og Euroben i Irland, har gjort egne solvensberegninger på selskapsnivå og offentliggjort rapport om solvens og finansiell stilling. Storebrand Bank, Storebrand Asset Management og andre datterselskaper regulert etter CRD IV rapporterer etter kravene som gjelder for disse selskapene. Alle datterselskapene tilfredsstiller soliditetskravene i relevant regelverk og egne mål for soliditet.

² Før diversifisering mellom risikomodulene.

A. Virksomhet og resultater

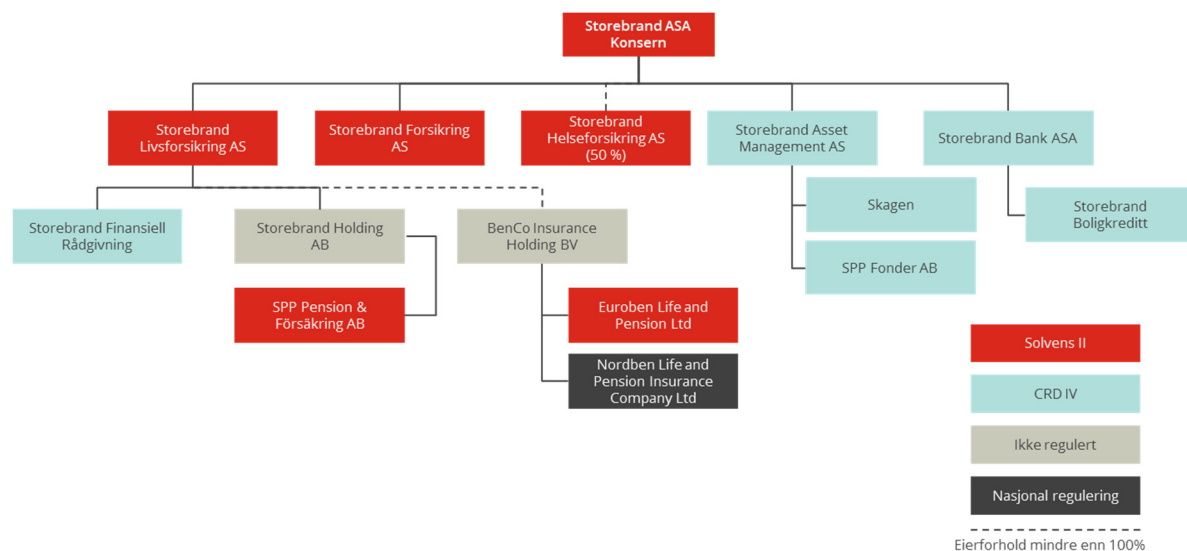
A.1 VIRKSOMHET

I januar 2018 overtok Storebrand Livsforsikring Silver Pensjonsforsikring. Overtagelsen skjedde dels i form av overdragelse av forsikringsforpliktelse, hvor størstedelen var fripoliser med investeringsvalg, og dels ved at Storebrand Livsforsikring overtok selskapet Silver Pensjonsforsikring. Silver Pensjonsforsikring ble fusjonert med Storebrand Livsforsikring med regnskapsmessig effekt fra 1.1.2018. Dette er nærmere omtalt i note 3 Oppkjøp i Storebrand Årsrapport 2018. I desember 2018 ble det inngått avtale om salg av Nordben Life and Pension Insurance Company Ltd. Salget ble gjennomført i første kvartal 2019. Bortsett fra disse transaksjonene, er Storebrands virksomhet ikke vesentlig endret gjennom 2018.

Storebrand ASA er morselskap i Storebrand-konsernet og har hovedkontor på Lysaker i Bærum kommune. Storebrand har sin hovedvirksomhet i Norge og Sverige og er underlagt gruppetilsyn av Finanstilsynet³. Storebrand-konsernets regnskaper er revidert av PwC⁴.

Storebrand ASA er børsnotert på Oslo Børs. Pr 31.12.2018 var Storebrand det 11. største selskapet målt i markedsverdi. Selskapet har en spredt eierstruktur og er blant de selskapene på Oslo Børs som har størst antall aksjonærer.

Som følge av at Storebrand er en forsikringsdominert gruppe, er Storebrand ASA underlagt Solvens II i kraft av å være det øverste eierselskapet i gruppen. Figuren viser en forenklet konsernstruktur⁵, inkludert hvilken regulering som gjelder for de vesentligste konsernselskapene.

FIGUR 1 FORENKLET KONSERNSTRUKTUR

Storebrand ASA eier 100 % av Storebrand Livsforsikring AS, som er den største virksomheten i Storebrand-konsernet. Storebrand Livsforsikring er en ledende leverandør av livsforsikringer og pensjonsprodukter til bedrifter og privatpersoner. Storebrand Livsforsikring AS eier 100 % av Storebrand Holding AB som igjen eier 100 % av SPP Pension & Førsåkring AB. SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenestepensjon og har sitt hovedkontor i Stockholm. Storebrand Livsforsikring AS eier også 89,6 % i BenCo Insurance Holding BV som igjen eier 100 % av Euroben Life and Pension Ltd med

³ Finanstilsynet: Revierstredet 3, 0151 Oslo; Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo; Telefon: 22 93 98 00

⁴ PwC: Dronning Eufemias gate 8; 0191 Oslo; Telefon: 952 60 578

⁵ En fullstendig oversikt over selskapene i Storebrand-konsernet kan finnes i Storebrand Årsrapport 2018, s. 66.

hovedkontor i Dublin og Nordben Life and Pension Insurance Company Ltd. på Guernsey. Selskapene tilbyr pensjonsprodukter til multinasjonale bedrifter. I desember 2018 ble det inngått avtale om salg av Nordben. Gjennomføring av transaksjonen er avhengig av myndighetsgodkjenninger og forventes gjennomført første halvår 2019.

Storebrand ASA eier 100 % av Storebrand Forsikring AS som tilbyr skadeforsikringsprodukter til privatpersoner og 50 % av Storebrand Helseforsikring AS som tilbyr helseforsikringsprodukter til bedrifter og privatpersoner.

Storebrand ASA eier 100 % av Storebrand Bank ASA med datterselskaper som tilbyr banktjenester til privatmarkedet i Norge.

Storebrand ASA eier 100 % av Storebrand Asset Management AS som tilbyr kapitalforvaltning til bedrifts- og privatmarkedet i Norge og Sverige. Virksomheten i Sverige drives gjennom det 100 % eide datterselskapet SPP Fonder AB. Storebrand Asset Management AS eier 91 % (99,95 % av stemmene) i Skagen AS. Storebrand Asset Management forvalter også det meste av kapitalen for konsernets forsikringsselskaper.

Storebrand ASA rapporterer Solvens II på gruppebasis. Rapporteringen inkluderer alle konsernets datterselskaper, også de selskapene som ikke er underlagt Solvens II. Forsikringsselskapene⁶ har egen Solvens II-rapportering på solo-basis, inkludert rapport om solvens og finansiell stilling. Konsernets bank- og verdipapirselskaper, herunder Storebrand Bank ASA og Storebrand Asset Management AS, rapporterer etter CRD IV-regelverket.

Storebrands kjernevirksomhet styres og rapporteres i segmentene Sparing, Forsikring og Garantert Pensjon⁷.

- *Sparing* omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten langsiktige rentegarantier. Produktene omfatter fondsforsikring (innskuddspensjon og unit link) til bedrifter og privatpersoner i Norge og Sverige, kapitalforvaltning og bank.
- *Forsikring* omfatter konsernets skade- og risikodekninger. Produktene omfatter helseforsikring i det norske og svenske bedrifts- og privatmarkedet, skadeforsikrings- og personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.
- *Garantert pensjon* omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse. Produktene omfatter ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

Sparing og Forsikring er konsernets satsingsområder mens Garantert pensjon er i langsiktig avløp. Storebrands strategi er å levere lønnsom vekst innenfor satsingsområdene våre gjennom enkle og bærekraftige løsninger, samtidig som vi forvalter våre garanterte porteføljer på en kapitaleffektiv måte. Tjenestepensjon er kjerneproduktet i både Norge og Sverige. I Norge tilbys også de ansatte og tidligere ansatte i våre kundebedrifter attraktive løsninger innenfor personmarkedet.

A.2 FORSIKRINGSRESULTAT

Resultatene i dette kapitlet samsvarer med teknisk regnskap i den finansielle rapporteringen for Storebrand, ref. note 14 i Storebrand Årsrapport 2018, men gruppert i henhold til segmentinndelingen som benyttes for Solvens II-rapportering. Informasjon om risikoresultatet finnes i note 7 Forsikringsrisiko i Storebrand Årsrapport 2018.

Livsforsikring

Størstedelen av premieinntektene, utbetalingene og kostnadene for Storebrand er knyttet til livsforsikringsprodukter. For 2018 var netto premier fra livsforsikringsprodukter NOK 24 036 mill. (NOK 22 934 mill.). Premiene er fordelt på helseforsikring (lik liv), garanterte produkter med overskuddsdeling, fondsforsikring og øvrig livsforsikring. Netto utbetalinger var NOK 19 316 mill. (NOK 18 623 mill). Kostnadene knyttet til livsforsikringsprodukter var NOK 3 211 mill. (NOK 3 093 mill).

⁶ Storebrand Livsforsikring AS, SPP Pension & Försäkring AB, Storebrand Forsikring AS, Storebrand Helseforsikring AS, Euroben Life & Pension Ltd.

⁷ Segmentene er nærmere beskrevet i note 4. Segmenter i Storebrand Årsrapport 2018.

TABELL 4 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER PR. SEGMENT (LIVSFORSIKRING)

(NOK mill.)	Helse- forsikring	Garanterte produkter med overskuddsdeling	Fonds- forsikring	Øvrig livs- forsikring	Sum livsforsikring 31.12.2018	Sum livsforsikring 31.12.2017
Brutto premier	972	5467	16 259	1 385	24 083	22 983
Gjenforsikret andel	9	8		30	47	49
Netto premier	963	5 459	16 259	1 355	24 036	22 934
Brutto forsikringsutbetalinger	801	14 089	4 326	162	19 377	18 636
Gjenforsikret andel	53	-1		10	62	12
Netto forsikringsutbetalinger	748	14 089	4 326	152	19 316	18 623
Kostnader	233	1 209	1 489	195	3 211	3 093

Segmentet helseforsikring (lik liv) omfatter uførhetsforsikring (sjukförsäkring) fra konsernets svenske datterselskap SPP.

Segmentet garanterte produkter med overskuddsdeling er i hovedsak kollektiv tjenestepensjon og individuelle pensjonsordninger med garanterte ytelser. Segmentet inkluderer forsikringer som gir utbetaling ved uførhet eller til etterlatte ved død, når disse henger sammen med en garantert alderspensjon. Samlede utbetalinger er større enn premieinnbetalinger, og dette må ses i sammenheng med at de fleste kontraktene er lukket for nye premier og at en vesentlig del av bestanden er under utbetaling. Premieinnbetalinger fra tidligere år er satt av til å dekke utbetalingene.

Segmentet fondsforsikring består av kollektiv tjenestepensjon (innskuddspensjon, hybridpensjon og fripoliser med investeringsvalg) og individuelle pensjonsordninger uten garantert avkastning⁸ eller ytelser. Når premieinnbetalingene er vesentlig større enn forsikringsutbetalingene, må dette ses i sammenheng med at få har nådd pensjonsalder, spesielt innenfor innskuddspensjon i Norge. Mesteparten av den innbetalte premien settes derfor av til å dekke pensjonsutbetalinger i framtidige år.

Segmentet øvrig livsforsikring er forsikring mot uførhet, sykdom, ulykke eller død. Kollektiv uførhetsforsikring gir årlige utbetalinger hvis de forsikrede blir arbeidsuføre. Gruppelivsforsikring gir engangsutbetalinger ved invaliditet som følge av ulykke eller sykdom, eller til etterlatte ved død.

Skadeforsikring

Storebrand har tre datterselskap som tilbyr produkter som er definert som skadeforsikring, inkludert helseforsikring (lik skade). Storebrand Forsikring AS og Storebrand Helseforsikring AS tilbyr kun skadeforsikring. I tillegg tilbyr Storebrand Livsforsikring AS noen produkter definert som skadeforsikring. For 2018 var samlede netto forfalte premier fra skadeforsikringsprodukter NOK 1 731 mill. (NOK 1 713 mill.). Netto utbetalinger var NOK 1 051 mill. (NOK 1 066 mill.). Kostnadene knyttet til skadeforsikringsprodukter var NOK 414 mill. (NOK 456 mill.).

TABELL 5 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER PR. SEGMENT (SKADEFORSIKRING)

(NOK mill.)	Helse- Forsikring	Ulykke	Yrkes- skade	Bil og motor	Brann	Øvrig	Sum skadeforsikring 31.12.2018	Sum skadeforsikring 31.12.2017
Brutto forfalt premier	352	277	71	592	360	100	1 752	1 739
Gjenforsikret andel	1	3	3	7	6	1	21	26
Netto forfalt premier	351	274	68	585	353	100	1 731	1 713
Brutto opptjent premier	343	277	71	592	356	94	1 733	1 738
Gjenforsikret andel	1	3	3	7	6	1	21	26
Netto opptjent premier	342	274	68	586	350	93	1 712	1 711
Brutto forsikringsutbetalinger	218	110	76	372	217	72	1 065	1 088
Gjenforsikret andel	0	6	6	1	1		14	22
Netto forsikringsutbetalinger	218	104	70	37	262	63	1 051	1 066
Kostnader	84	60	14	145	83	25	414	456

⁸ Inkluderer også fripoliser med investeringsvalg og hybrid tjenestepensjon, som kan ha 0 % avkastningsgaranti.

I tabellen er segmentene gruppert ut fra hovedkategori. I vedlegg 2 er det en tabell med en mer detaljert oppdeling pr. bransje (S.05.01.02).

Segmentet helseforsikring (lik skade) omfatter de produktene som selges gjennom Storebrand Helseforsikring AS. Selskapet tilbyr dekning av utgifter knyttet til sykdom og skader. Storebrand eier 50 %, slik at halvparten av selskapets premier, utbetalinger og kostnader inngår i konsernets rapportering.

Segmentene ulykke og yrkesskade selges både gjennom Storebrand Forsikring AS og Storebrand Livsforsikring AS. Dette er forsikringer som gir en engangserstatning hvis ulykker inntreffer⁹ eller gir erstatning ved yrkesskader.

De resterende segmentene er i hovedsak tingskadeforsikring som selges gjennom Storebrand Forsikring AS. Forsikringene gir erstatning ved tap eller skade på eiendeler, med bilforsikring og husforsikring som de største områdene.

Geografisk fordeling

Størstedelen av premier, utbetalinger og kostnader er i Norge (hjemstat), med det resterende i hovedsak i Sverige, se tabell 6. Den geografiske fordelingen er ikke vesentlig endret fra 2017.

TABELL 6 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER – LANDFORDELT (LIVSFORSIKRING)

(NOK mill.)	Hjemstat	Landfordelt etter størrelsen på forfalte bruttopremier - livsforsikringsforpliktelser		Sum hjemstat og største stater
		Sverige	Irland	
Brutto premier	16 416	7 577		23 993
Gjenforsikret andel	12	0		12
Netto premier	16 404	7 577		23 982
Brutto forsikringsutbetalinger	10 846	7 710		18 556
Gjenforsikret andel	53			53
Netto forsikringsutbetalinger	10 794	7 710		18 504
Kostnader	1 546	1 556	11	3 198

Om lag 90 % av premier, utbetalinger og kostnader for skadeforsikring er i Norge (hjemstat), med det resterende i Sverige, se tabell 7. Den geografiske fordelingen er ikke vesentlig endret fra 2017.

TABELL 7 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER – LANDFORDELT (SKADEFORSIKRING)

(NOK mill.)	Hjemstaten (Norge)	Sverige	Sum hjemstat og største stater
Brutto forfalt premier	1 560	192	1 752
Gjenforsikret andel	20	0	21
Netto forfalt premier	1 540	192	1 731
Brutto opptjent premier	1 548	184	1 733
Gjenforsikret andel	20	0	21
Netto opptjent premier	1 528	184	1 712
Brutto forsikringsutbetalinger	954	111	1 065
Gjenforsikret andel	14	0	14
Netto forsikringsutbetalinger	940	110	1 051
Kostnader	362	49	414

A.3 INVESTERINGRESULTAT

Investeringsresultatene er basert på verdsettelse til virkelig verdi som brukes for solvensbalansen. Det medfører at det blir avvik mot finansregnskapet som benytter amortisert kost for deler av investeringene.

For 2018 hadde Storebrand inntekter fra investeringer på NOK 6 057 mill. (31 180 mill.) Av dette var NOK 8 122 mill. renteinntekter, NOK 5 776 mill. aksjeutbytter, NOK 763 leieinntekter og NOK 574 kursgevinster (netto) ved salg av verdipapirer. Urealiserte verdiendringer ble redusert med NOK 9 178 mill.

⁹ Omfatter ikke Gruppeliv, som inngår som Øvrig livsforsikring.

Storebrands investeringer er fordelt på tre hovedgrupper av porteføljer, kollektivporteføljer (garanterte kundeporteføljer), fondsforsikringsporteføljer (kundeporteføljer uten garanti) og selskapsporteføljer. Investeringsinntektene påvirker Storebrands inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene, dette er nærmere beskrevet i kapittel B.2 Markedsrisiko.

TABELL 8 INNTEKTER OG KOSTNADER KNYTTET TIL INVESTERINGENE FORDELT PÅ HOVEDPORTEFØLJER

(NOK mill)	Utbytter	Rente- inntekter	Leieinntekter	Netto kursgevinster	Verdiendringer
Kollektivporteføljer	426	7 405	633	-743	-892
Fondsforsikringsporteføljer	307	242	130	978	-7 952
Selskapsporteføljer	5 044	475	0	339	-335
Totalt	5 776	8 122	763	574	-9 178

Nærmere detaljer om hvordan inntekter er fordelt på aktivaklasser finnes i vedlegget til denne rapporten (Vedlegg 1).

Storebrand har ikke ført investeringsinntekter eller –kostnader direkte mot egenkapitalen. Storebrand har ikke investeringer i verdipapirisering.

Inntekter fra investeringer framgår også av note 15 Netto inntekter for ulike klasser av finansielle instrumenter og note 16 Netto inntekter fra eiendommer i Storebrand Årsrapport 2018.

A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET

For forsikringsselskapene er det meste av inntekter og kostnader relatert til forsikringsvirksomheten eller investeringene. For konsernet er det også inntekter og kostnader knyttet til kapitalforvaltningsvirksomheten og banken. Inntekter og kostnader fra Storebrand Asset Management og privatmarkedsdelen av Storebrand Bank rapporteres som en del av segmentet Sparing i Storebrand Årsrapport 2018.

Storebrand-konsernet er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Med rentenivået pr. utgangen av 2018 forventes det om lag NOK 100 mill. i rentekostnader kvartalsvis.

Øvrig virksomhet er nærmere beskrevet i Storebrand Årsrapport 2018 i note 17 Andre inntekter og note 25 Andre kostnader.

A.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Virksomheten og resultatene for 2018 er utførlig beskrevet i Storebrand Årsrapport 2018.

B. Systemet for risikostyring og internkontroll

B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

I 2018 er det ikke gjort endringer som har vesentlig påvirkning på systemet for risikostyring og internkontroll.

Styret og styrets underutvalg

Ved utgangen av 2018 besto styret i Storebrand ASA av ni medlemmer (fire menn og fem kvinner), herav seks valgt av aksjonærene og tre valgt av de ansatte. Ingen av styremedlemmene som er valgt av generalforsamlingen har ansettelses- eller oppdragstakerforhold til Storebrand, utover sine verv som styremedlemmer. Daglig ledelse er ikke representert i styret.

Styret er ansvarlig for at selskapet er forsvarlig organisert, at det fastsettes risikorammer, strategi, plan og budsjett for virksomheten, samt for å påse at virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, herunder at selskapet drives i samsvar med lovgivningen. Styret skal også føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet forøvrig. Styrets arbeidsform reguleres av egen styreinstruks som gjennomgås årlig.

Styret har etablert tre underutvalg i form av kompensasjonsutvalg, revisjonsutvalg og risikoutvalg. Utvalgene består av tre til fire styremedlemmer. Utvalgenes mandat gjennomgås og fastsettes årlig. Utvalgene bistår styret i forberedelsen av saker, men beslutningene fattes av det samlede styret.

Revisjonsutvalget bistår styret ved å gjennomgå, vurdere og eventuelt foreslå tiltak knyttet til virksomhetens kontrollmiljø, finansiell og operasjonell rapportering, risikostyring og internkontroll, samt ekstern- og internrevisjon.

Risikoutvalgets hovedoppgave er å forberede styrebehandlingen på risikoområdet, med særskilt oppmerksomhet på konsernets risikoappetitt, risikostrategi og investeringsstrategi. Utvalget skal bidra med framoverskuende beslutningsstøtte knyttet til styrets drøfting av virksomhetens risikotaking, finansielle prognoser og behandling av risikorapporteringen.

Kompensasjonsutvalget fungerer som konsernets felles godtgjørelsesutvalg i henhold til norsk og svensk regelverk. Kompensasjonsutvalget skal gi råd til styrene i de av konsernets selskaper i Norge og Sverige som plikter å ha godtgjørelsesutvalg. Dette gjelder i alle saker som omhandler det enkelte selskaps godtgjørelsesordning for ledende ansatte, ansatte med arbeidsoppgaver av betydning for selskapets risikoeksponering og ansatte med kontrolloppgaver.

Daglig ledelse

Administrerende direktør i Storebrand ASA (konsernsjefen) står for den daglige ledelse av Storebrands virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Konsernsjefen rapporterer til selskapets styre. Konsernsjefens ansvar og oppgaver er gitt i instruks vedtatt av styret.

Konsernsjefen er gitt fullmakt til å representere eierinteressene i generalforsamlingene i konsernets datterselskaper. Konsernsjefen eller den han bemyndiger utpeker aksjonærvalgte styremedlemmer i datterselskapene. Ved valg av interne aksjonærvalgte styremedlemmer er det et krav at vedkommende ikke har et direkte funksjonsansvar i linje til selskapets administrerende direktør dersom dette vil svekke styrets evne til å foreta en uavhengig og kritisk vurdering.

I den funksjonelle styringen av konsernet utgjør konsernledelsen det øverste ledelsesnivået. Det er ansvarsområder for personmarked Norge, bedriftsmarked Norge, SPP og kapitalforvaltning samt tverrgående ansvarsområder for digital forretningsutvikling, kommunikasjon, økonomi & finans samt People & Technology.

Uavhengige kontrollfunksjoner

Styret har etablert uavhengige kontrollfunksjoner i henhold til relevante lovkrav (risikostyringsfunksjon, compliance-funksjon, personvernombud, anti-hvitvasking, aktuarfunksjon, internrevisjon). Organisering og ansvar for uavhengige kontrollfunksjoner er nærmere beskrevet i kapitlene B.3-B.6.

Godtgjørelse

Storebrands avlønningssystemer skal bidra til å tiltrekke, utvikle og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere. Storebrand bruker i hovedsak fastlønn, supplert med en begrenset bonusordning knyttet til selskapets verdiskapning samt individuelle prestasjoner. Ledende ansatte og ansatte som påvirker selskapets risiko vesentlig samt ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner, har kun fastlønn.

Selskapet besørger og bekoster en ordinær kollektiv pensjonsforsikring for alle ansatte i henhold til enhver tid gjeldende pensjonsavtale. Fra 2015 har selskapet innskuddsbaserte pensjonsordninger for alle ansatte i Norge som også omfatter lønn over 12G. Pensjonen for ansatte i SPP i Sverige følger de Bankanställdas Tjänstepensionsplan (BTP).

Ytterligere detaljer rundt pensjonsordninger og godtgjørelse, herunder nivået på mottatt godtgjørelse til styret og ledende ansatte, kan finnes i notene 22 og 23 i Storebrand Årsrapport 2018.

Transaksjoner med nærstående

Selskaper i Storebrand-konsernet har transaksjoner med nærstående parter som er aksjonærer i Storebrand ASA og ledende ansatte. Dette er transaksjoner som er en del av de produkter og tjenester som tilbys av selskapene i konsernet til sine kunder. Transaksjonene inngår til markedsmessige betingelser og omfatter tjenstepensjon, privat pensjonssparing, skadeforsikring, leie av lokaler, bankinnskudd, utlån, kapitalforvaltning og fondssparing.

Nærmere detaljer er gitt i note 44 i Storebrand Årsrapport 2018.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Styret i Storebrand ASA har etablert prosesser som sikrer at selskapets styre, administrerende direktør/faktisk ledelse, samt ledere for uavhengige kontrollfunksjoner/nøkkelfunksjoner, tilfredsstillende krav til egnethet. Personer som innehar ledelse- eller nøkkelfunksjoner skal ha tilstrekkelige kvalifikasjoner, erfaring og utdanning, samt atferd og integritet som oppfyller krav til hederligandel og skikkethet. Styret samlet skal ha tilfredsstillende bredde i kvalifikasjoner, erfaring og kunnskap tilknyttet virksomhetens art.

Arbeid med gjennomføring og dokumentasjon av egnethetsvurderingen foretas i forbindelse med styrevalg, årlige styreevalueringer, rekruttering, herunder bakgrunnsjekk, årlig suksjonsplanlegging og etterfølgerprosesser samt medarbeideroppfølginger.

Ledelse- og nøkkelfunksjoner som håndteres av ekstern tjenesteleverandør, skal vurderes på samme måte som tilsvarende rolle i eget selskap. Storebrand-konsernet har utkontraktert internrevisjon til Ernst & Young (EY). En ansatt i Storebrand er ansvarlig for kontrakten. Den ansvarlige oppfyller egnethetskrav i form av å ha den nødvendige kompetanse og erfaring for å kunne bedømme prestasjoner og leveranser fra EY.

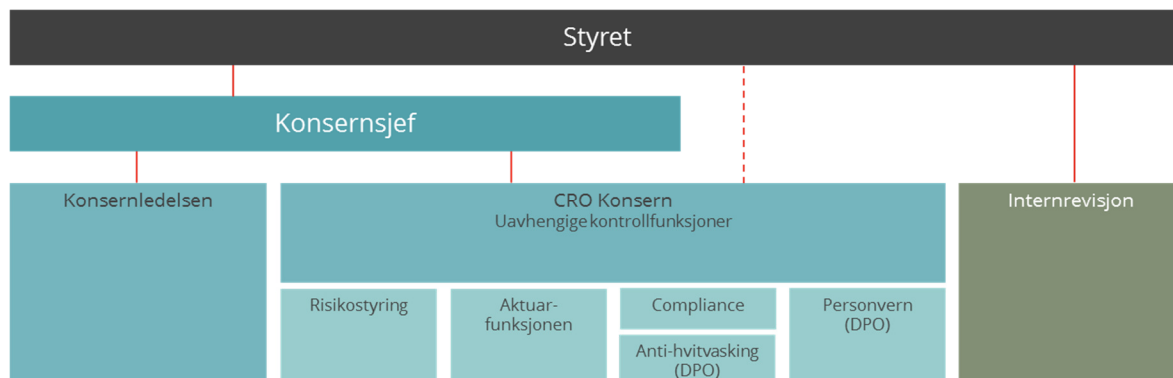
Egnethetsvurderingen gjøres minst årlig eller ved vesentlige strategiske eller organisasjonsmessige endringer, ved bytte eller annen endring av ledelse- eller nøkkelfunksjon og ved utkontraktering av ledelse- eller nøkkelfunksjon. Finanstilsynet informeres løpende om hvem som er omfattet av egnethetsvurderingen.

B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS

Gjennom 2018 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på risikostyringssystemet.

Systemet for risikostyring

Konsernets organisering av risikohåndteringen følger en modell basert på tre forsvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

FIGUR 2 KONSERNETS ORGANISERING AV RISIKOHÅNDTERING

Styret i Storebrand ASA og styrene i datterselskapene har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp virksomhetens risikoer. Styrene fastsetter årlig rammer og retningslinjer for virksomhetens risikotaking, mottar rapporter over faktisk risikonivå og har minimum to ganger årlig en framoverskuende gjennomgang av risikosituasjonen.

Som første forsvarslinje har konsernledelsen det overordnede ansvaret for virksomhetens risikohåndtering. Risikoeierne i konsernledelsen skal bidra til at administrerende direktører kan ivareta sitt totalansvar for alle risikoer innenfor datterselskapene på en betryggende måte. Administrerende direktør har ansvar for at risikohåndteringen innenfor eget selskap fungerer, inkludert etablering av uavhengige kontrollfunksjoner, og for at risikotakingen er innenfor regulatoriske krav og styrefastsatte rammer.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. Alle ansatte skal være kjent med at bevissthet omkring risikoer og risikohåndtering er viktige elementer i konsernets kultur.

Det er etablert uavhengige kontrollfunksjoner (andre forsvarslinje) for risikostyring (chief risk officer), for regelletterlevelse (compliance-funksjonen), for aktuarfaglige oppgaver (aktuarfunksjonen), for personvern (data protection officer) og for hvitvasking (anti money laundering). Funksjonene er etablert både på gruppe-nivå og for de enkelte selskap. De uavhengige kontrollfunksjonene er direkte underlagt administrerende direktør og har uavhengig rapportering til styret. Funksjonenes ansvarsområde er beskrevet i instruks gitt av styret. Funksjonelt har de uavhengige kontrollfunksjonene tilhørighet til chief risk officer konsern som igjen er direkte underlagt konsernsjefen.

Oppgavene til chief risk officer (CRO) er å sikre at alle vesentlig risikoer er identifisert, målt og hensiktsmessig rapportert. Funksjonen er aktivt involvert i utviklingen av Storebrands risikoappetitt og risikostrategi og skal ha et helhetlig syn på konsernets risikoeksponering. Herunder følger ansvar for å sikre etterlevelse av relevant regulering for risikostyringen og selskapets virksomhet.

Internrevisjonen (tredje forsvarslinje) er direkte underlagt styret og skal gi styrene i relevante konsernselskaper en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten i virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan kontrollfunksjonene fungerer.

Risikohåndteringsprosessen

Risikohåndteringsprosessen omfatter identifisering, måling, rammesetting, styring, overvåking, rapportering, dokumentasjon og kommunikasjon av risiko.

Gjennom prosessen for risikoidentifisering skal virksomheten sikre at alle vesentlige risikoer er kjent. Det er etablert et konsernfelles risikounivers som grupperer risikoene i hensiktsmessige risikokategorier. Dette sikrer et felles, helhetlig risikospråk. Utgangspunktet er risikouniverset i Solvens II-rammeverket.

Den totale risikoen måles i form av kapitalkrav i henhold til standardmodellen i Solvens II, ref. kapittel E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav. Risikoen blir i tillegg kvantifisert ved bruk av andre stresstester og scenarioanalyser. Alle risikoer har en risikoeier. For de enkelte risikoer er risikoeier ansvarlig for å måle risikoen, inkludert bruk av relevante stresstester og scenarioer. Målingen skal legge til rette for at styret kan følge opp mål og rammer definert i risikoappetitt og/eller risikostrategier.

Risikoappetitten definerer det samlede risikonivået og hvilke risikotyper Storebrand aksepterer å ta for å nå sine forretningsmessige mål. I risikostrategien konkretiseres føringer fra risikoappetitten til mål og rammer for risikotakingen, både samlet sett og for ulike risikotyper. Styret i Storebrand ASA drøfter og vedtar risikoappetitt og risikostrategi minst årlig. CRO har

ansvar for å utarbeide forslag. Risikoappetitt og risikostrategi gir føringer og setter rammer for mer detaljerte strategier knyttet til bl.a. finansmarkedsrisiko (investeringsstrategi), forsikringsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Styrene i datterselskapene vedtar egen risikoappetitt og risikostrategi innenfor rammer gitt av konsernstyret.

Den enkelte leder på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikostyringen innen eget ansvarsområde. Risikostyringen skal sikre at risikonivået til enhver tid er forenlig med risikoappetitten og er innenfor interne og regulatoriske rammer. Dersom risikoen avviker fra mål eller kommer i brudd med grenser, skal risikoeier umiddelbart sikre at nødvendige tiltak iverksettes.

Risikoeiere overvåker løpende utviklingen i risikoeksponering og skal ha rapporteringsprosedyrer som sikrer at informasjon om vesentlige risikoer blir analysert og kommunisert. På overordnet nivå får styret risikorapportering gjennom orientering om virksomheten i styremøtene og i form av en månedlig virksomhetsrapport. Det er etablert rutiner og systemer som legger til rette for at alle ansatte kan rapportere systematisk og raskt til ledelsen dersom man oppdager avvik, nye risikoer eller at etablerte kontrolltiltak ikke fungerer.

Virksomhetens risikorapportering blir supplert av en uavhengig rapportering fra CRO. Funksjonen utarbeider månedlig en risikorapport som sendes til styrene i Storebrand ASA og Storebrand Livsforsikring. Minst to ganger årlig forbereder CRO-funksjonen et risk review i styrene.

Risikohåndteringen er en integrert del av virksomheten og skal være en støtte for forretningsmessige beslutninger. Styret og ledelsen tar hensyn til relevant risikoinformasjon i alle beslutningsprosesser.

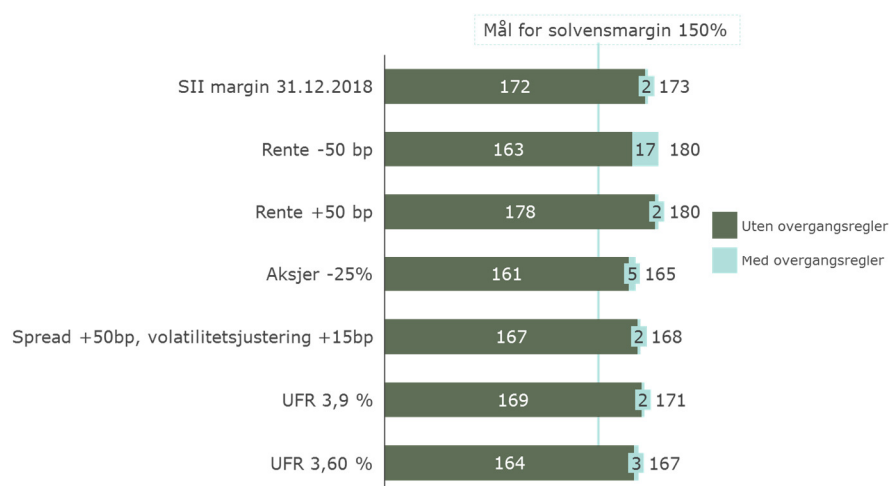
Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA)

Styret gjennomfører minst årlig en egenvurdering av risiko og solvens (ORSA). Ordinær ORSA kobles opp mot konsernets strategi- og planprosess og konkluderes samtidig med finansiell plan og kapitalplan. Styret er ansvarlig for ORSA-prosessen og vedtar et ORSA-dokument som oppsummerer resultatene av risiko- og solvensvurderingen.

Det skal gjennomføres en ekstraordinær ORSA, hel eller delvis, dersom det skjer endringer som kan påvirke risiko og/eller kapital vesentlig. Endringer kan være drevet av interne beslutninger eller eksterne forhold.

Gjennom ORSA-prosessen skal styret vurdere om risikotakingen er i tråd med vedtatt risikoappetitt og er innenfor gjeldende risikorammer, herunder om risikotakingen bidrar på en ønsket måte til oppfyllelse av virksomhetens lønnsomhetsmål, om sammensetning av risiko og utvikling i risikobildet samsvarer med føringer fra risikoappetittutsagnet og om risiko for svingninger i solvensposisjon er innenfor et akseptabelt nivå.

Som en del av ORSA-prosessen beregner Storebrand hvor følsom solvensmarginen er for endring i vesentlige forhold. Dette oppdateres og rapporteres kvartalsvis som en del av den finansielle rapporteringen. Solvensmarginen er mest følsom for finansmarkedsendringer og endret metodikk for å beregne rentekurven. Sensitiviteter pr. 31.12.2018 er vist i figur 3.

FIGUR 3 SENSIVITETER FOR SOLVENSMARGIN

Før overgangsregler (se kapittel D.2) er solvensmarginen mest følsom for aksjemarkeds- og rentenivåer. 25% fall i aksjer vil redusere solvensmarginen fra 172 % til 161 %, mens 50bp fall i rentenivå vil redusere solvensmarginen til 163 %. Overgangsregelen for verdsettelse av forsikringsforpliktelsen motvirker mye av renterisikoen. Inkludert overgangsregler er

solvensmarginen mest følsom for aksjemarkedsrisiko og økte kredittpåslag. 50bp økning i kredittpåslag vil redusere solvensmarginen fra 173 % til 168 %.

Mål for soliditet og kobling til kapitalplan

Storebrand-konsernet har overordnede finansielle mål knyttet til soliditet, lønnsomhet og utbytte.

Soliditetsmålet er at solvensmarginen for Storebrand ASA (gruppe) skal være over 150 %. Styret ønsker at det skal være lav sannsynlighet for at svingninger, spesielt på finansmarkedet, skal gi behov for ekstraordinære tiltak for å styrke solvensposisjonen. Målet er derfor satt vesentlig høyere enn det regulatoriske kravet på 100 %. Solvensmålet skal også være konsistent med et mål om en kreditt-rating på A for Storebrand Livsforsikring AS.

Lønnsomhetsmålet er at egenkapitalavkastningen skal være over 10 %. Risikotakingen skal bidra til at dette målet nås.

Storebrand utbetalte et samlet utbytte på NOK 1 402 mill. for 2018, tilsvarende NOK 3,00 pr. aksje. For 2019 er målet å utbetale mer enn 50 % av konsernresultatet etter skatt som utbytte. For de følgende årene er det styrets ambisjon at de ordinære utbyttene skal være på minst samme nivå som foregående år. Det ordinære utbyttet utbetales dersom solvensmarginen er bærekraftig over 150 %. Hvis solvensmarginen overstiger 180 %, er det styrets intensjon å foreslå ekstraordinære utbytter eller tilbakekjøp av aksjer. Utbyttepolitikken skal også bidra til at Storebrand oppnår lønnsom vekst innenfor satsingsområdene.

Konsernets kapitalplan er basert på at overskuddskapital, utover målsatt solvensnivå i datterselskaper, som hovedregel skal være i Storebrand ASA. Dette sikrer fleksibilitet og gir beredskap for å styrke kapitalen i gruppens operative selskaper.

Vurdering av systemet for risikostyring og internkontroll

Styret gjør, minst årlig som en del av ORSA-prosessen, en vurdering av systemet for risikostyring og internkontroll. Styrets vurdering er at organiseringen er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til Storebrands virksomhet.

B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM

Gjennom 2018 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på internkontrollsystemet.

Grunnlaget for god risikostyring og internkontroll er et godt kontrollmiljø representert ved styrets, ledelsens og ansattes holdninger, integritet, verdier og etikk, samt den formelle og operasjonelle organiseringen av virksomheten.

Begrepet "internkontroll" omfatter alt selskapet gjør for å oppnå fastsatte mål og begrense uønskede hendelser slik at verdier sikres og skapes både for kunder, eiere, ansatte og samfunnet forøvrig. Internkontroll innebærer med andre ord mer enn rene kontrolltiltak. I dette ligger bl.a. å sørge for en målrettet og kostnadseffektiv drift, en pålitelig rapportering og etterlevelse av eksternt- og internt regelverk. Internkontroll er en kontinuerlig prosess utført av styret, ledelsen og ansatte, integrert i den daglige styring og drift av virksomheten.

Som første forsvarslinje har ledere på alle nivåer i virksomheten ansvar for internkontroll innen eget ansvarsområde, og skal løpende vurdere gjennomføringen av internkontrollen. Kontrollfunksjoner skal organiseres slik at de kan utøve sine oppgaver på en objektiv og uavhengig måte. Det skal legges vekt på å sikre tilstrekkelig uavhengighet for kontrollfunksjonene med sikte på å unngå mulige interessekonflikter. Situasjoner der enkeltpersoner er ansvarlige for beslutninger de selv skal kontrollere, skal ikke forekomme.

Compliance-funksjonen

Compliance-funksjonen for Storebrand-konsernet skal dekke hele konsernets konsesjonsbelagte virksomhet. Funksjonen ledes av group compliance officer. De selskapsvise compliance-funksjonene er formelt tilknyttet de ulike konsesjonsbelagte selskapenes juridiske struktur, men er funksjonelt samlet under group compliance officer.

Compliance-funksjonen har direkte rapportering til administrerende direktør og styret. I den funksjonelle konsernorganisasjonen tilhører funksjonen ansvarsområde cro konsern, og group compliance officer rapporterer til chief risk officer konsern.

Compliance-funksjonens ansvar, oppgaver og rettigheter er beskrevet i styrevedtatt instruks. Funksjonen skal understøtte ledelsens og styrets ansvar for etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Funksjonen skal gi administrerende direktør og styret en uavhengig rapportering og en helhetlig oversikt over de viktigste aktiviteter for rådgivning, overvåking og kontroll av internt og eksternt regelverk, samt framlegge en overordnet plan for kommende års prioriteringer.

Compliance-rapportering skjer i uavhengige rapporter til administrerende direktør og styret. Rapportene viser status på arbeid og kontroller pr. måned/kvartal. I tillegg framlegges årsrapport med plan for arbeid kommende år. Regulatoriske endringer gjennomgås i styrene årlig eller ved behov.

B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJON

Gjennom 2018 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på internrevisjonsfunksjonen.

Storebrand har inngått avtale med Ernst & Young (EY) om internrevisjonsfunksjonen for alle selskaper i konsernet. Ansvarlig partner i EY rapporterer direkte til styret i Storebrand ASA som fastsetter instruks for internrevisjonen og godkjenner revisjonens årsplan.

Internrevisjon i Storebrand-konsernet skal bistå styret og ledelsen i å utøve god virksomhetsstyring gjennom en uavhengig og nøytral vurdering av om selskapenes vesentligste risikoeer er tilstrekkelig håndtert og kontrollert.

Internrevisjonen er underlagt styret og skal i sitt arbeide være uavhengig av de områder og personer som revideres. Internrevisjonen skal kunne foreta undersøkelser på eget initiativ uavhengig av ledelsen.

B.6 AKTUARFUNKSJON

Gjennom 2018 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på aktuarfunksjonen.

For å oppnå en effektiv og konsistent aktuarfunksjon for Storebrand-konsernet, er det utpekt en konsernaktuar som har ansvar for funksjonens samlede leveranse. De ansvarlige for aktuarfunksjonen for forsikringsdatterselskapene inngår i konsernets aktuarfunksjon med rapportering til konsernaktuar.

Aktuarfunksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. I den funksjonelle konsernorganisasjonen tilhører funksjonen ansvarsområde cro konsern. Konsernaktuar rapporterer funksjonelt til chief risk officer konsern.

Aktuarfunksjonens ansvar, oppgaver og rettigheter er beskrevet i styrevedtatt instruks. Aktuarfunksjonens hovedoppgave er sikre at beregningen av forsikringsforpliktelsene for solvensbalansen er pålitelig og egnet. Funksjonen skal uttale seg om retningslinjene for tegning av forsikring og egnetheten og effektiviteten til selskapets gjenforsikringsprogram. Funksjonen skal også bidra til risikostyringsfunksjonens arbeid, spesielt knyttet til forsikringsrisiko. Aktuarfunksjonen avgir minst årlig en skriftlig rapport til styret som vurderer graden av pålitelighet og egnethet i beregningen av forsikringsforpliktelsen.

Aktuarfunksjonen skal opptre uavhengig i forhold til selskapets virksomhet. Dette innebærer at funksjonen ikke skal beslutte, ta ansvar for, eller delta i utførelsen av de aktiviteter og tjenester som kontrolleres, på en slik måte at det reises spørsmål om aktuarfunksjonens uavhengighet eller selvstendighet. I forbindelse med enkeltbeslutninger som påvirker selskapets forsikringsforpliktelse i solvensbalansen, skal funksjonens rolle være å uttale seg om tilrådighet.

B.7 UTKONTRAKTERING

Med utkontraktering forstås de tilfeller hvor Storebrand velger å benytte oppdragstakere til å få utført arbeidsoppgaver som alternativt kunne vært utført av selskapet selv. Styret i Storebrand ASA har vedtatt retningslinjer for utkontraktering. Retningslinjene gjelder både ved utkontrakteringer internt i Storebrand-konsernet og når virksomhet utkontrakteres til eksterne selskaper. Unntak er rene innkjøpsavtaler og avtaler om tjenesteyting med liten betydning for den operasjonelle virksomheten i selskapet.

Det er et grunnleggende prinsipp ved utkontraktering at det utkontrakterende selskap alltid fortsetter å være ansvarlig for den virksomheten som utkontrakteres. Selskapet må derfor være i stand til å utføre sine forpliktelser, samt kontrollere oppdragstakers risikostyring og internkontroll, herunder etterlevelse av lover og regler for den utkontrakterte virksomheten.

Det gjøres alltid en risikovurdering før det besluttes at virksomhet skal utkontrakteres. Utgangspunktet for vurderingen er at utkontrakteringen skal være forsvarlig ut fra forretningsmessige hensyn, samt i forhold til betryggende styring og kontroll, sikkerhet for kontinuerlig drift, effektivt tilsyn og forholdet til våre kunder.

Storebrand inngikk i november 2015 en langsiktig strategisk partnerskapsavtale med Cognizant. Samtidig solgte Storebrand 66 % av aksjene i Storebrand Baltic UAB, som var konsernets servicesenter i Vilnius, Litauen, til Cognizant. De resterende 34 % ble solgt til Cognizant i første kvartal 2018. Avtalen omfattet i første omgang forretningsprosesser og IT-utvikling som allerede ble utført i Storebrand Baltic. Storebrand ser videre et betydelig potensiale i samarbeidet med tanke på innovasjon og digitalisering av konsernets tjenester med tilhørende effektivisering av prosesser og IT-løsninger. Dette vil gi bedre og mer innovative løsninger for kundene og kostnadsreduksjoner for konsernet.

Selskaper i Storebrand-konsernet har utkontraktert tjenester bl.a. knyttet til forretningsprosesser, IT drift og utvikling, IT infrastruktur, skytjenester og internrevisjon, se tabell 9. Det er også konsernintern utkontraktering, bl.a. knyttet til kapitalforvaltning og distribusjon. Styret i Storebrand ASA får årlig en rapport om utkontraktert virksomhet i Storebrand-konsernet. Rapporteringen gir en oversikt over hvilke oppgaver som er utkontraktert samt hvordan utkontrakteringen følges opp. Relevante tilsynsmyndigheter er informert om utkontrakteringer i samsvar med de regler som gjelder for den aktuelle virksomheten.

TABELL 9 OVERSIKT OVER VESENTLIGE UTKONTRAKTERINGER¹⁰

Kontraktspartner	Tjeneste	Jurisdiksjon
Adobe - Sign	Konsernløsning for digital signering	Irland
Atea	Drift av kundesenterløsning	Norge
Cognizant	Forretningsprosesser	Storbritannia
	IT drift og utvikling	(Litauen, India)
Ernst & Young	Internrevisjon	Norge
Evry AB	IT infrastruktur	Sverige
Evry Norge AS	Drift av felles økonomisystem	Norge
Microsoft Ireland Operations	IT-støtte	
	Skytjenester	Irland
Microsoft VASP	Kontraktssystem for samtlige innkjøpsavtaler i konsernet	Irland
Workday Limited	HR system – Skytjeneste	Irland
Oracle	Håndtering av innkommende epost	Norge
Zalaris	Lønnsystem for egne ansatte	Norge
Basefarm	Drift og infrastruktur (SAM)	Norge
COOR	Teknisk forvaltning av eiendomsporteføljen	Norge
JP Morgan	Collateral Management	
	Security lending	Luxemburg
VPS	System for administrasjon av verdipapirfond	Norge
Distribusjonsselskaper Norge/EU	Distribusjon av verdipapirfond gjennom andre finansforetak i Norge og EU	
Evry Card Services	Produksjon av betalingskort	Norge
Lindorff	Purre- og inkassotjeneste (bank)	Norge
SDC Skandinavisk Data Center A/S	Kjernesystemer (bank)	Danmark
FDC Forsikringselskabernes Data Central	Kjernesystemer (forsikring)	Danmark
Falck Healthcare	Booking av helse tjenester	Norge
KnowIT	Applikasjonsutvikling og -drift (helseforsikring)	Norge
Oppgjørskontoret	Booking (helseforsikring)	Norge
Runway	Avtale om telefon- og eposttjeneste for kunde henvendelser og booking (helseforsikring)	Latvia
Consort	Utgående telefonisk aktivitet	Norge
IMAA Insurance Management Administration&Advi	Administrasjon av forsikringsavtaler	Norge
Norian (OpusCapita)	Systemdrift USBetaling (Pensjonsutbetalingssystem)	Norge
Tieto	Kjøp av systemplattform for linkprodukter	Norge
Morningstar	Rådgivningsverktøy	Norge
Storebrand Asset Management AS (konsernintern)	Kapitalforvaltning	Norge
Storebrand Bank ASA (konsernintern)	Låneforvaltning	
	Distribusjon	Norge
Storebrand Finansiell Rådgivning AS (konsernintern)	Distribusjon	Norge

B.8 ANDRE OPPLYSNINGER

Systemet for risikostyring og internkontroll er også beskrevet i Storebrand Årsrapport 2018, spesielt kapitlet om eierstyring og selskapsledelse, avsnittet om risikostyring og internkontroll i årsberetningen og note 5. Risikostyring og internkontroll.

¹⁰ Vesentlighet er vurdert i et konsernperspektiv. I rapporten om solvens og finansiell stilling fra konsernets forsikringselskaper er det en liste pr. selskap som er noe mer omfattende, bl.a. for eksterne distribusjonsavtaler.

C. Risikoprofil

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko er risiko for større utbetalinger enn antatt og/eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at faktisk utvikling avviker fra det som ble forutsatt ved beregning av premier eller reservering (avsetning). De største forsikringsrisikoene for Storebrand er knyttet til levetid, uførhet, kundeavgang og kostnadsutvikling.

Gjennom 2018 har det ikke vært vesentlige endringer i forsikringsrisikoen eller i måten forsikringsrisikoen følges opp.

Kunder som har tradisjonelle pensjonsprodukter, både i Norge og Sverige, har vanligvis krav på en minimum årlig utbetaling så lenge de lever. Dersom gjennomsnittlig levealder øker mer enn det som er lagt til grunn for premieberegning og reservering, må Storebrand dekke det resterende. Storebrand har også noe risiko knyttet til økt levetid for etterlatte. Det viktigste virkemidlet for å kontrollere risikoen, er at prising og reservering legger til grunn at trenden mot økt levetid vil fortsette. Faktisk utvikling i levetid følges opp og gir grunnlag for å vurdere om prissetting og reservering er tilstrekkelig. Storebrand har også forsikringer som gir utbetaling til etterlatte ved død, der risikoen er knyttet til at flere dør tidlig. Denne risikoen er liten i forhold til risikoen fra økt levetid.

Storebrand tilbyr forsikringsdekning for uførhet, i hovedsak som en kollektiv forsikring for bedrifter. Uførhetsdekningen kan kobles både mot tradisjonelle garanterte pensjonsprodukter og mot innskuddspensjon. Risikoen er knyttet til at flere enn forventet blir uføre eller at færre uføre enn forventet kommer tilbake i arbeid. Storebrand tilbyr også forsikringsdekninger knyttet til sykdom, ulykke eller yrkesskade, men risikoen er begrenset som følge av at dette er en liten del av samlede premier.

For uførhet og andre risikoprodukter begrenses risikoen gjennom at det innhentes helseopplysninger før det inngås avtaler med enkeltpersoner eller bedrifter med få ansatte. For større bedrifter tar prisen hensyn til bransje og sykehistorikk. Risikoen styres ved å følge risikoresultatene og om nødvendig justere prisen på årlig basis.

Storebrand tilbyr også skadeforsikring. De største risikoene er fra bilforsikring og hjemforsikring. Skadeforsikring er et lite forretningsområde i forhold til livs- og pensjonsforsikring, så i et konsernperspektiv er risikoen fra skadeforsikring beskjeden.

For å begrense risikoen knyttet til store skader eller katastrofer har Storebrand inngått gjenforsikringsavtaler. Gjenforsikring dekker risikoen, utover en nedre grense¹¹, knyttet til store enkelthendelser og til katastrofehendelser som gir to eller flere dødsfall eller uføretilfeller. Selskapets maksimale risikobeløp for egen regning er forholdsvis høye, og gjenforsikret risiko er derfor av beskjeden størrelse.

Som følge av at framtidige marginer påvirker forsikringsforpliktelsen, er det risiko knyttet til at lønnsomme kunder forlater selskapet (avgangsrisiko) eller at kostnadene blir høyere enn forventet. Avgangsrisikoen er særlig knyttet til fondsforsikring. Storebrand har inngått en gjenforsikringsavtale som dekker tap av margin dersom kundeavgangen på innskuddspensjon i Norge blir større enn et definert nivå.

C.2 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene. De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand er aksjemarkedsrisiko, kredittrisiko, eiendomsrisiko, renterisiko og valutarisiko.

Gjennom 2018 har det ikke vært vesentlige endringer i måten markedsrisikoen følges opp. Andre endringer i risikoen er beskrevet i underavsnittene.

¹¹ Det er også en øvre grense for dekningen

Størstedelen av markedsrisikoen er i livselskapene. For livselskapene er de finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer, selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti (fondsforsikring) og garanterte kundeporteføljer. For de andre selskapene i konsernet er de finansielle eiendelene i selskapsporteføljer.

Garanterte kundeporteføljer

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er høy nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning kunne dekkes ved å bruke kundebuffer som er bygd opp av tidligere års overskudd. Storebrand er ansvarlig for eventuelt udekket beløp under rentegarantien.

Markedsrisikoen styres gjennom å segmentere porteføljene basert på risikobærende evne. For kunder som har store kundebuffer, investeres det med høyere markedsrisiko som gir økt forventet avkastning. For aksjerisiko benyttes i tillegg dynamisk risikostyring, der målet er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende tilpasse den finansielle risikoen til buffersituasjonen og selskapets soliditet. Gjennom utøvelsen av denne type risikostyring forventer Storebrand å skape god avkastning hvert enkelt år og over tid. Investeringer i annen valuta enn hjemlandsvaluta er i stor grad valutasikret.

Risikoen påvirkes av endringer i rentenivået. Fallende rente er positivt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursstigning på obligasjoner, men det er negativt på lang sikt fordi det reduserer sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti. Fripoliser har spesielt høy risiko i et lavrentescenario fordi det er svært begrensede muligheter til å endre pris eller vilkår. I Norge dempes effekten av lav rente av en stor andel amortisert kost porteføljer som vil nyte godt av papirer kjøpt inn på høyere rentenivåer enn dagens. I den svenske virksomheten er styring av renterisiko basert på at renterisikoen fra eiendelene skal tilsvare renterisikoen fra forsikringsforpliktelsene.

Fondsforsikring

For fondsforsikring kan kundene velge hvordan midlene investeres. De største markedsrisikoene er aksjemarkedsrisiko og valutarisiko.

Markedsrisikoen i fondsforsikring er tatt for kunders regning og risiko, slik at Storebrand ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrands resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på framtidig inntekt og resultat.

Selskapsporteføljer

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene påvirker resultatet fullt ut. For selskapsporteføljene ønsker Storebrand å ta lav finansmarkedsrisiko, og det meste av midlene er plassert i kort- og mellomlangsigtede rentepapirer med lav kredittrisiko. Storebrand Livsforsikrings aksjepost i SPP¹² er delvis valutasikret.

Sensitivitetsanalyser

Storebrand følger opp markedsrisikoen, bl.a. i form av stresstester og sensitivitetsanalyser. Markedsrisiko er en sentral del av ORSA-vurderingen.

Som grunnlag for løpende måling av risiko, er det definert en stresstest basert på aksjefall på 12 %, eiendomsfall på 7 % og økning i kredittpåslag på 60 basispunkter. For renter stresses både økning og fall på 50 basispunkter, og det mest negative benyttes. For resultatet er det renteøkning som er negativt, mens solvensposisjonen påvirkes negativt av rentefall. Stressene er gjort hver for seg, men samlet markedsrisiko er mindre enn summen av enkeltstress fordi det er forutsatt diversifisering. Det er benyttet samme korrelasjon mellom stressene som for Solvens II.

Tabellen viser verdifall for Storebrand Livsforsikring og SPPs investeringsporteføljer som følge av momentane verdiendringer knyttet til finansmarkedsrisiko. Stressene er gjort for selskapsporteføljen og garanterte kundeporteføljer pr 31.12.2018.

¹² Eid via Storebrand Holding AB

TABELL 10 RESULTATRISIKO

Resultatrisiko	Storebrand Livsforsikring		SPP Pension & Førsåkring	
	NOK mill.	Andel av portefølje	SEK mill.	Andel av portefølje
Renterisiko	2 584	1,3 %	311	0,4 %
Aksjerisiko	1 336	0,6 %	1 111	1,3 %
Eiendomsrisiko	1 377	0,7 %	594	0,7 %
Kreditrisiko	710	0,3 %	736	0,8 %
Diversifisering	-849	-0 %	-385	-0,4 %
Resultat	5 158	2,5 %	2 387	2,8 %

Fordi det er effekten av momentane markedsendringer som beregnes, vil den dynamiske risikostyringen ikke påvirke utfallet. Dersom det antas at markedsendringene inntreffer under en tidsperiode, vil den dynamiske risikostyringen redusere effekten av de negative utfallene noe. Resultateffekten av stressene vil som følge av kundebufferne være lavere enn den samlede verdiendringen i tabellen. Pr 31.12.2018 er kundebufferne av en slik størrelse at resultateffektene er vesentlig lavere.

Basert på stresstesten har Storebrand Livsforsikring (Norge) en samlet markedsrisiko på NOK 5,2 mrd. (NOK 4,9 mrd.), som tilsvarer 2,5 % (2,5 %) av investeringsporteføljen. Hvis stresset fører til at avkastningen faller under garanti, vil resultatet belastes dersom det ikke er tilstrekkelig kundebuffer. Andre negative resultateffekter er lavere avkastning fra selskapsporteføljen og at det ikke blir overskuddsdeling fra fripoliser og individualkontrakter.

Basert på stresstesten har SPP en samlet markedsrisiko på SEK 2,4 mrd. (SEK 2,2 mrd.), som tilsvarer 2,8 % (2,4 %) av investeringsporteføljen. Buffersituasjonen for den enkelte kontrakt vil avgjøre om hele eller deler av verdifallet vil påvirke finansielt resultatet. Resultatet belastes bare for den delen av verdifallet som ikke kan avregnes mot kundebuffer. I tillegg kan finansielt resultat påvirkes negativt av redusert overskuddsdeling og bortfall av indekseringsavgift.

Fondsforsikring uten avkastningsgaranti er ikke inkludert i analysen. For disse produktene er det kundene som står markedsrisikoen og effekten av markedsfall vil ikke påvirke resultatet direkte.

Øvrige selskaper i Storebrand konsern er ikke inkludert i sensitivitetsanalysen da markedsrisikoen i disse er liten. Investeringene har liten allokering til aktivaklasser med høy risiko og produktene gir ikke Storebrand direkte eksponering mot endringer i finansmarkedet.

Forsvarlig kapitalforvaltning

Forvaltningen av de garanterte porteføljene ses i sammenheng med forpliktelsen til å levere en minimum avkastning. For å sikre en forsvarlig forvaltning, segmenteres porteføljene basert på bl.a. garantnivå, durasjon og størrelse på kundebufferne. Markedsrisikoeksponeringen ses i sammenheng med størrelse på kundebufferne. Der det finnes buffere, tas det større investeringsrisiko for å oppnå konkurransedyktig avkastning for kunder. Dersom det er lave kundebufferne eller kontraktene er underfinansiert, begrenses risikoen for at Storebrand må bidra til å dekke garantert avkastning gjennom å investere i rentebærende papirer som er tilpasset forpliktelsen. Det benyttes en dynamisk modell for aksjeandel for å tilpasse investeringsrisikoen til endring i risikobærende evne.

For fondsforsikring gjør kunden selv investeringsvalg. Storebrands rolle er å tilby et godt og bredt fondsutvalg, sette sammen porteføljer tilpasset ulik risikoprofil og tilby systematisk nedtrapping av risiko mot pensjonsalder.

Selskapsporteføljene er en buffer for forsikringskundene hvis det ikke er verdier nok i kundeporteføljene til å dekke forsikringsforpliktelsen. I tillegg skal porteføljene dekke driftskostnader og fungere som en likviditetsbuffer. Forvaltningen skal sikre tilstrekkelig likvid portefølje som har lav korrelasjon med kundeporteføljene kombinert med høyest mulig løpende avkastning i forhold til risikonivået.

For alle porteføljer avgrensner investeringsstrategien hvilke typer eiendeler det kan investeres i. Derivatinstrumenter benyttes bare dersom det bidrar til å redusere risikoen eller effektivisere forvaltningen. Investeringsstrategien stiller krav til eiendelenes omsettelighet og til god risikospredning mellom bl.a. aktivaklasser, land, bransjer og enkeltutstedere.

Storebrand vurderer bærekraftsrisiko, inkludert klimarisiko, for alle investeringer. Strategien omfatter eksklusjon av selskaper, rangering av selskaper basert på ulike bærekraftskriterier og påvirkning av selskaper gjennom stemmegivning på generalforsamling og møter med ledelsen.

Storebrand vil ikke investere i selskaper som kan knyttes til alvorlige brudd på menneskerettigheter, alvorlig miljøskade, korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet. I tillegg ekskluderes selskaper som produserer eller selger kontroversielle våpen eller har en vesentlig del av omsetningen fra ikke-bærekraftige produkter som tobakk, kull og olje-sand. Andre selskaper får en bærekrafts-skår basert på eksponering mot og håndtering av bærekraftsrisikoer som kan påvirke selskapets resultat og verdi. Bærekraft-skåren brukes i varierende grad i investeringsprosessen for ulike fond og porteføljer.

Vurdering av kredittrisiko uavhengig av rating

For rentebærende papirer styres risikoen gjennom å stille krav til maksimal eksponering pr. ratingklasse, både samlet sett og for enkeltutstedere. Storebrand gjør også sin egen vurdering av kredittrisiko og hva som er riktig ratingnivå for en investering, uavhengig av offisiell rating.

Styring av renterisiko knyttet til rentekurven

Rentekurven som Storebrand benytter ved verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen er basert på ekstrapolering mot en langsiktig likevektrente (UFR) og et påslag i form av volatilitetsjustering (VA). Begge elementene er en del av standardmodellen for Solvens II. Det er likevel et krav i regelverket¹³ at risikoen knyttet til disse forholdene skal vurderes.

Storebrand følger opp risikoen knyttet til dette både som en del av ORSA-prosessen og som en del av den løpende risikostyringen av investeringsporteføljen. Storebrand gjør minst kvartalsvis en beregning av hva solvensposisjonen ville vært uten VA og med andre nivåer på UFR.

C.3 KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån og tap knyttet til bankinnskudd eller manglende kontraktoppfyllelse fra motparter i gjenforsikringsavtaler eller finansielle derivater. Kreditt-tap knyttet til verdipapirporteføljen er kategorisert som markedsrisiko.

Gjennom 2018 har det ikke vært vesentlige endringer i måten kredittrisikoen følges opp. Andre endringer i risikoen er beskrevet i underavsnittene.

Grensene for kredittrisiko mot den enkelte motpart og samlet innenfor ratingkategorier besluttes av styrene i de enkelte selskapene i konsernet. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp. Konsernet benytter så langt det er mulig publiserte kredittrateringer supplert med egne vurderinger.

Motpartsrisiko derivater

For å redusere motpartsrisiko på utestående derivatransaksjoner er det inngått rammeavtaler med motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

Avgitt sikkerhetsstillelse for futures og opsjoner reguleres daglig med bakgrunn i marginavregning på de enkelte kontrakter. Pr. 31.12.2018 hadde Storebrand avgitt sikkerhetsstillelser for NOK 4 055 mill. og mottatt sikkerhetsstillelser for NOK 1 669 mill. Netto avgitte sikkerhetsstillelser var NOK 2 385 mill. Sikkerhetsstillelser er mottatt og avgitt både i form av kontanter og verdipapirer.

Ytterligere informasjon om sikkerhetsstillelser framgår av note 42 Sikkerhetsstillelser og note 10 Kredittrisiko i Storebrand Årsrapport 2018.

Utlån

Størstedelen av Storebrands utlån er lån til personkunder med pant i bolig. Utlånene innvilges og administreres av Storebrand Bank, men en vesentlig andel er overført til Storebrand Livsforsikring på markedsmessige vilkår og inngår i investeringsporteføljen. Storebrand Livsforsikring og SPP har også utlån til bedrifter som en del av investeringsporteføljen. Bedriftsmarkedssegmentet i Storebrand Bank har blitt nedbygget og vil bli avviklet. Lån har økt som andel av investeringene for livselskapene fordi det bidrar til å nå avkastningsgarantien.

Pr 31.12.2018 har Storebrand utlån til kunder på til sammen NOK 59,4 mrd. (NOK 54 mrd.), netto etter tapsavsetninger på NOK 0,1 mill. Av dette er NOK 13 mrd. (NOK 12 mrd.) til bedriftsmarkedet og NOK 46,5 mrd. (NOK 42 mrd.) til personmarkedet.

¹³ Solvens II-forskriften § 25

Bedriftsmarkedsporteføljen består av inntektsgenererende eiendom og utviklingseiendom med få kunder og få mislighold som i det vesentlige er sikret med pant i næringseiendom.

I personmarkedet er det hovedsakelig lån med pant i boligeiendom. Kunder vurderes etter evne og vilje til å betale lånet. I tillegg til betjeningsevne sjekkes kundene i forhold til policyregler, og kundene gis en kredittskår i en modell. Saldo på solgte boliglån fra Storebrand Bank til søsterselskapet Storebrand Livsforsikring er NOK 18,1 mrd. (NOK 15,2 mrd.). Boliglånene er solgt til markedsmessige betingelser.

Utlån er nærmere beskrevet i note 32 i Storebrand Årsrapport 2018.

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Gjennom 2018 har det ikke vært vesentlige endringer i måten likviditetsrisikoen følges opp.

For forsikringsselskapene, spesielt livselskapene, er forsikringsforpliktelsen langsiktig og kontantstrømmene er i stor grad kjent lenge før de forfaller. I tillegg er det behov for likviditet for å håndtere utbetalinger knyttet til driften og likviditetsbehov knyttet til derivatkontrakter. Likviditetsrisikoen håndteres gjennom likviditetsprognoser og gjennom at deler av investeringene er plassert i svært likvide verdipapirer, f.eks. statsobligasjoner. Basert på disse tiltakene vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Likviditetsrisiko er en av de viktigste risikofaktorer for bankvirksomheten og regelverket stiller krav til likviditetsstyring og likviditetsindikatorer. Retningslinjer for likviditetsrisiko spesifiserer prinsipper for likviditetsstyring, minimums likviditetsbeholdning og finansieringsindikatorer for måling av likviditetsrisiko. I tillegg utarbeides det årlig en fundingstrategi og fundingplan som legger overordnede rammer for bankens fundingvirksomhet.

Også for øvrige datterselskapene er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategiene definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og medfører at selskapene har pengemarkedsplasseringer, obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

Storebrand ASA har i tillegg etablert en likviditetsbuffer. På overordnet nivå overvåkes utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i henhold til interne grenser. En særlig risiko er at finansmarkedene i perioder kan være lukket for nye låneopptak. Tiltak for å minimere likviditetsrisiko er å holde en jevn forfallstruktur på lånene, lave kostnader, en tilstrekkelig likviditetsbuffer og kredittavtaler med banker som selskapet kan trekke på dersom det skulle være nødvendig.

Verdi av margin fra framtidige premier som er innenfor kontraktsgrensen, inngår som en del av solvenskapitalen. Dette er nærmere beskrevet i kapittel E.1 Ansvarlig kapital. Margin fra framtidige premier er et kapitalelement som kan være mindre likvid enn annen kapital. Likviditetsplanleggingen er basert på finansregnskapsstørrelser. I finansregnskapet er ikke margin fra framtidige premier inkludert. Størrelse av margin fra framtidige premier er derfor lite relevant for likviditetsrisiko eller -styring.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for økonomisk tap, svekket omdømme eller sanksjoner knyttet til brudd på internt eller eksternt regelverk som følge av ineffektive, utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eksterne hendelser eller at regler og retningslinjer ikke etterleves.

Gjennom 2018 har det ikke vært vesentlige endringer i måten operasjonell risiko følges opp.

Risikoen måles som en kombinasjon av hvor ofte det kan skje (sannsynlighet) og konsekvens dersom det inntreffer. I tillegg til direkte økonomiske tap, blir konsekvenser for kunder, regeletterlevelse og merarbeid vurdert og målt. Der risikovurderingen konkluderer med at risikoen er høyere enn det som er akseptabelt, skal det etableres tiltak for å redusere risikoen (sannsynlighet eller konsekvens).

Uønsket operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll. Risikoer følges opp gjennom ledelsens risikogjennomgang med dokumentering av risikoer, tiltak og oppfølging av hendelser. Innenfor Storebrands kontrollfunksjoner er det også personer med ansvar for operasjonell risikokontroll. I tillegg kommer internrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter.

For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskapsplaner.

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Risikokonsentrasjon

Det meste av risikoen for Storebrand konsern er knyttet til de garanterte pensjonsproduktene i livselskapene. Disse risikoene er konsolidert i Storebrand Livsforsikring konsern som omfatter både Storebrand Livsforsikring AS, SPP Pension & Försäkring AB og virksomheten i Irland og på Guernsey (Benco). Øvrige selskaper direkte eid av Storebrand ASA som er eksponert for vesentlige risikoer er Storebrand Forsikring AS, Storebrand Helseforsikring AS, Storebrand Asset Management konsern og Storebrand Bank konsern.

For livsforsikringsvirksomheten er de store risikoene ganske sammenfallende for Norge og Sverige. Markedsrisikoen vil i stor grad være avhengig av globale forhold som påvirker investeringsporteføljene i alle virksomhetene. Forsikringsrisikoen vil kunne slå mer ulikt ut for de forskjellige selskapene, men spesielt levetidsrisikoen kan påvirkes av universelle utviklingstrekk.

Både forsikringsvirksomheten og bankvirksomheten er eksponert mot kredittrisiko. Forsikringsvirksomheten har i hovedsak kredittrisiko knyttet til obligasjoner med stor geografisk og bransjemessig spredning, mens banken i hovedsak har eksponering mot direkte utlån til bolig i Norge. Det er ingen vesentlig konsentrasjonsrisiko på tvers av obligasjoner og utlån.

Finansmarkeds- og investeringsrisiko er i hovedsak knyttet til kundeporteføljene i livsforsikringsvirksomheten. Bankvirksomheten har liten direkte eksponering mot andre risikotyper enn kreditt. En renteoppgang vil på kort sikt ramme avkastningen i livselskapene negativt. En renteoppgang kan også gi bankkunder lavere betjeningsevne og økte tap for bankvirksomheten.

Risikoen fra skade- og helseforsikringsrisikoen i Storebrand Forsikring AS og Storebrand Helseforsikring AS har lav samvariasjon med risikoen fra resten av virksomhetene i konsernet.

I kapitalforvaltningsvirksomheten er hovedrisikoen operasjonell, i form av atferd som kan utløse erstatninger og/eller påvirke omdømme. Siden kapitalforvaltningsselskapet er hovedforvalter for forsikringsvirksomhetene, vil feil i kapitalforvaltningen kunne forplante seg til feil i forsikringsvirksomheten.

Selskapenes investeringsstrategier setter rammer for konsentrasjonsrisiko i form av grenser for maksimal eksponering mot enkelt-selskaper og rating-klasser. Forsikringsrisikostategien setter grenser for maksimal eksponering mot katastrofer (gjenforsikring).

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjon om risikobildet finnes også i Storebrand Årsrapport 2018, spesielt risikobeskrivelsen i årsberetningen og notene 5-11 for Storebrand konsern.

D. Verdivurdering for solvensformål

D.1 EIENDELER

Det har ikke blitt gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipper eller vurderingsprinsipper for eiendeler i løpet av 2018.

Oversikt over eiendeler i solvensbalansen

Samlede eiendeler i solvensbalansen er NOK 518 mrd (NOK 515 mrd). NOK 318 mrd. er finansielle eiendeler og utlån knyttet til garanterte kundeporteføljer eller selskapsporteføljer. Eiendeler for fondsforsikring utgjør NOK 180 mrd., mens øvrige eiendeler utgjør NOK 20 mrd.

TABELL 11 EIENDELER I SOLVENSBALANSEN

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2017
Utsatt skattefordel	873	71
Finansielle eiendeler som ikke er fondsforsikring	287 669	301 825
<i>Eiendom</i>	30 012	28 410
<i>Datterselskap</i>	3 668	3 730
<i>Aksjer</i>	11 873	13 155
<i>Noterte</i>	10 523	10 983
<i>Unoterte</i>	1 350	2 171
<i>Obligasjoner</i>	217 262	233 701
<i>Stat- og statsgaranterte obligasjoner</i>	64 682	78 660
<i>Foretaksobligasjoner</i>	151 602	153 972
<i>Strukturerte obligasjoner</i>	978	1 069
<i>Fond</i>	20 253	18 943
<i>Derivater</i>	4 443	3 852
<i>Korttidsplasseringer</i>	159	35
Finansielle eiendeler for fondsforsikring	180 452	169 039
Utlån	30 416	26 349
Reassuranse	68	92
Bankinnskudd	6 583	6 629
Andre eiendeler	12 393	10 981
Totale eiendeler	518 455	514 985

Gjennom 2018 økte totale eiendeler med NOK 3 mrd., mens eiendeler for fondsforsikring økte med NOK 11 mrd.

Hovedprinsipper for verdsettelse av eiendeler

Eiendeler skal for Solvens II vurderes til virkelig verdi. Verdsettelsesprinsippene er i stor grad sammenfallende med prinsippene for verdsettelse til virkelig verdi for International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapet for Storebrand ASA konsern er avgitt i samsvar med IFRS. I finansregnskapet er obligasjoner til amortisert kost og obligasjoner klassifisert som utlån og fordringer bokført til amortisert kost i henhold til prinsipper for dette i IFRS.

Storebrand gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Dette er nærmere beskrevet i note 1. Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper og note 12. Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer i Storebrand Årsrapport 2018.

Forskjell i verdivurdering mellom Solvens II og finansregnskap

Som følge av at balansen konsolideres etter ulike regler under Solvens II sammenliknet med IFRS, er det ikke er mulig å avstemme balansen linje for linje. Se kapittel E.1 Ansvarlig Kapital for en avstemming av overgangen fra IFRS ansvarlig kapital til solvenskapital under Solvens II.

Nedenfor gis en forklaring på vesentlige forskjeller mellom finansregnskapsvurdering og Solvens II for eiendeler. De vesentlige verdsettelsesforskjellene er knyttet til datterselskap, obligasjoner og utlån, immaterielle eiendeler og utsatt skatt.

Datterselskap

For finansregnskapet (IFRS) konsolideres alle datterselskap med eierandel over 50 %. For eierandeler mellom 20 og 50 % benyttes egenkapitalmetoden.

I solvensbalansen benytter Storebrand metode 1 i Solvens II-regelverket for konsolidering på gruppenivå. Konsolideringen av datterselskap avhenger av hvilken regulering selskapene er underlagt.

1. Forsikringsselskap.
 - a. Forsikringsselskap som tilhører EU/EØS og gjør egen solo Solvens II-rapportering, full-konsolideres, såkalt linje-for-linje konsolidering basert på Solvens II-verdsettelse.
 - b. Nordben er hjemmehørende på Guernsey, er utenfor EU/EØS og har ikke Solvens II-rapportering. Også Nordben er full-konsolidert, men basert på IFRS verdier som er tilnærmet lik hva Solvens II verdier ville vært for dette selskapet.
2. Selskap som er regulert etter CRD IV rammeverket legges inn på linjen "datterselskap" i balansen med en verdi som tilsvarer den forholdsmessige andelen av selskapets ansvarlige kapital beregnet etter CRD IV-regelverket.
3. Ikke-regulerte selskaper med eierandel >20 % legges inn som aksjer til forholdsmessig andel av markedsverdi (EK-metoden) fratrukket goodwill og immaterielle eiendeler på linjen "datterselskap" i balansen, såkalt en-linje-konsolidering. Unntak er eiendomsselskapene som full-konsolideres.

En annen forskjell er at minoritetsinteresser er inkludert full ut i konsolideringen i finansregnskapet. Under Solvens II inkluderes minoritetsinteresser i forsikringsselskap tilsvarende det aktuelle selskapets bidrag til gruppens solvenskapitalkrav.

En konsekvens av den ulike konsolideringsmetodikken er at både samlede eiendeler og samlede forpliktelser er lavere under Solvens II enn i finansregnskapet. Det skyldes at flere datterselskap er en-linje-konsolidert i solvensbalansen. Dette vil i hovedsak elimineres for solvenskapitalen, der det er reelle vurderingsforskjeller som påvirker. Samlet sett gir ulik verdsettelse av datterselskap NOK 1,0 mrd. lavere verdi for solvensbalansen, ref. tabell 20.

Obligasjoner og utlån

Finansielle eiendeler som i finansregnskapet verdsettes til amortisert kost, skal i solvensbalansen verdsettes til virkelig verdi. Verdsettelse til virkelig verdi i solvensbalansen er NOK 5,0 mrd. høyere enn verdsettelsen basert på amortisert kost. Forskjellen framgår også i noteinformasjonen til finansregnskapet, ref. note 31 i Storebrand Årsrapport 2018.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler skal, i henhold til Solvens II-prinsippene, settes til null i solvensbalansen. Forskjellen gir NOK 4,8 mrd. lavere verdsettelse for solvensbalansen.

Utsatt skatt / skattefordel

Verdiendringer ved overgang fra finansregnskapet til Solvens II balanse påvirker også selskapets skatteposisjon. Det gjelder alle verdiendringer bortsett fra verdiendring av datterselskap. Skatteeffekten må ses i sammenheng med endringer i verdsettelsen av forpliktelser beskrevet i kapittel D.2 Forsikringstekniske avsetninger og D.3. Andre forpliktelser. Storebrand konsern går fra å ha en utsatt skattefordel på NOK 1 972 mill. og en utsatt skatt på NOK 258 mill. under IFRS til en utsatt skattefordel på NOK 873 mill. og en utsatt skatt på NOK 82 mill. under Solvens II.

Annet

Andre forskjeller mellom verdsettelsen av eiendeler for Solvens II og finansregnskapet må ses i sammenheng med at det også blir endringer i forpliktelsen. Den vesentligste forskjellen er at Storebrand har påtatt seg forpliktelser knyttet til ikke-innbetalt kapital, i hovedsak knyttet til private equity-fond og eiendom. I solvensbalansen skal dette føres som en forpliktelse, med en tilsvarende motpost på eiendelssiden. Dette øker eiendelssiden i Solvensbalansen med NOK 5,6 mrd. i forhold til finansregnskapet. Dette er inkludert i posten "andre eiendeler" i tabell 11.

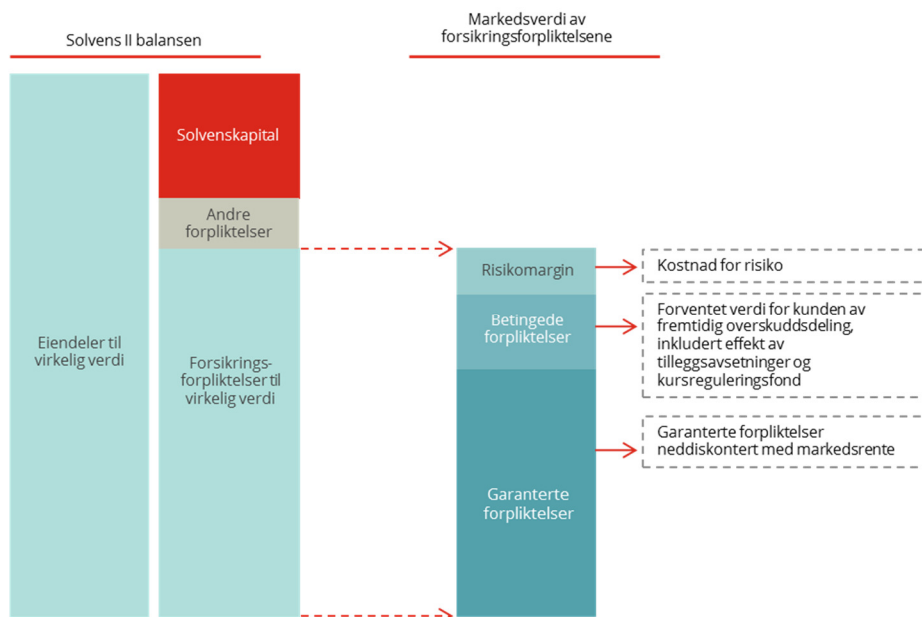
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Det er ikke gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipper eller vurderingsprinsipper for forsikringsforpliktelse i løpet av 2018.

Under Solvens II skal forsikringsforpliktelsene (forsikringstekniske avsetninger) verdsettes til virkelig verdi (markedsverdi). I prinsippet skal forsikringsforpliktelsene verdsettes til det de ville blitt omsatt for i et fritt marked. Siden det ikke eksisterer noe aktivt annenhåndsmarked for kjøp og salg av forsikringsforpliktelse og dermed ingen observerbar markedspris, må virkelig verdi beregnes i en modell. Dette avviker fra verdsettelsen i finansregnskapet beskrevet i note 1 punkt 2 i Storebrand Årsrapport 2018.

Verdsettelsen i solvensbalansen er basert på et beste estimat for netto kontantstrøm fra forsikringsselskap til kunde. Kontantstrømmen diskonteres med risikofri markedsrente. Beste estimat fordeles på en garantert forpliktelse og en betinget forpliktelse. Som følge av at det er usikkerhet, skal forpliktelsen inneholde en risikomargin i tillegg til beste estimat.

Prinsippet for oppsett av solvensbalansen og beregningen av forsikringsforpliktelsen er illustrert i figur 4.

FIGUR 4 ELEMENTER I SOLVENS II BALANSEN

Metodikk for å verdsette forsikringsforpliktelsen

Beste estimat

I modellen beregnes netto kontantstrøm fra forsikringsselskap til kunde. Alle inn- og utbetalinger estimeres, herunder framtidige premier som er en del av kontrakten, kostnader, inntrufne forsikringstilfeller, tilført avkastning, utbetalte pensjoner, flytting og konvertering til andre ordninger. For de garanterte porteføljene med overskuddsdeling modelleres usikkerheten ved hjelp av ESG-en som beskrevet nedenfor. Den sannsynlighetsveide kontantstrømmen neddiskonteres med risikofri markedsrente for å finne beste estimat. For beregningen pr. 31.12.2018 har Storebrand estimert kontantstrømmer for de neste 60 år og beregnet en restverdi i år 60.

Beste estimat for verdien av forsikringsforpliktelsen deles i garantert forpliktelse og betinget forpliktelse. Den betingede forpliktelsen er den delen av beste estimat som følger av framtidig overskuddsdeling, altså tilført avkastning til kunden utover det som er garantert. I kontantstrømmene er det tatt hensyn til forskjeller i overskuddsdeling mellom produktene og de forskjellige bufferelementer som er tillatt etter forsikringsvirksomhetsloven eller er avtalt med kunder i form av produktvilkår.

Risikomargin

Siden det er usikkerhet knyttet til beste estimat, blir det beregnet en risikomargin som dekker kostnaden for å holde risikokapital. Det er bare kapitalkrav som ikke kan avdekkes (hedges) som skal medregnes i risikomarginen. I praksis vil det si forsikringsrisiko, motpartrisiko og operasjonell risiko fordi finansmarkedsrisikoen antas å kunne avdekkes.

Storebrand har beregnet risikomarginen i henhold til metode 2 i Solvens II regelverket. Det benyttes produktspesifikke parametere for å framskrive det underliggende kapitalbehovet. De simulerte framtidige kapitalkravene diversifiseres og nåverdien av en kapitalkostnad på 6 % av disse kapitalkravene beregnes.

Tabell 12 viser verdien av forsikringsforpliktelser fordelt på beste estimat og risikomargin for Storebrands produktområder fordelt på selskap og produktområde.

TABELL 12 FORSIKRINGSTEKNISKE FORPLIKTELSER

(NOK mill.)		Beste estimat	Risiko-margin	Forsikringstekniske forpliktelser 31.12.2018	Forsikringstekniske forpliktelser 31.12.2017
Storebrand Livsforsikring	Tradisjonell livsforsikring	184 804	3 379	188 183	187 606
	Fondsforsikring	86 002	2 564	88 565	74 029
	Gruppeliv (Helse lik liv)	1 261	17	1 278	1 388
	Skade (Helse lik skade) ¹⁴	597	10	607	627
SPP Pension & Forsikring	Tradisjonell livsforsikring	77 703	1 372	79 075	83 456
	Fondsforsikring	80 193	1 234	81 427	82 712
	Risk (Helse lik liv)	987	44	1 031	858
Storebrand Helseforsikring	Helseforsikring	78	4	83	74
Storebrand Forsikring	Skadeforsikring	590	26	616	723
Euroben	Tradisjonell livsforsikring	9 715	42	9 757	10 462
Nordben	Tradisjonell livsforsikring	4 644		4 644	4 907
	Fondsforsikring	1 113		1 113	1 104
Totale forsikringsforpliktelser før overgangsregler		447 685	8 693	456 378	447 945

Forsikringsforpliktelsene for Storebrand utgjør NOK 456 mrd. fordelt på NOK 448 mrd. i beste estimat og NOK 8,7 mrd. i risikomargin. Det er en økning på NOK 8 mrd. gjennom 2018, i hovedsak som følge av en økning på NOK 13 mrd. for fondsforsikring. Tradisjonell livsforsikring utgjør 62 % (64 %), fondsforsikring 37 % (35 %) og øvrige produkter 1 % (1 %) av forpliktelsen. Storebrand Livsforsikring utgjør 61 % (59 %) av forpliktelsen og SPP utgjør 35 % (37 %).

Overgangsregel for verdsettelse av forsikringsforpliktelsen

Storebrand Livsforsikring benytter overgangsregler for beregning av forsikringstekniske avsetninger i henhold til § 56 i Solvens II-forskriften. Effekten beregnes som differansen mellom Solvens II forpliktelsen og tilsvarende forpliktelse under Solvens I (fratrukket erstatningsavsetninger) for de porteføljer som er omfattet av overgangsregelen. Dette gjelder alle norske produkter med garanti. I tillegg er det gitt et gulv for verdsettelsen som begrenser effekten av overgangsregel til å være maksimalt differansen mellom de totale forsikringstekniske avsetningene under Solvens II og de totale Solvens I avsetningene.

TABELL 13 EFFEKTEN AV OVERGANGSREGLER FOR FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2018 før utfasing	31.12.2017
<i>Ytelsespensjon</i>	1 054	1 205	-73
<i>Fripoliser</i>	-5 227	-5 973	-8 527
<i>Tradisjonell individual</i>	-272	-311	-873
<i>Effekt av gulvbegrensning</i>	4 445	5 080	4 960
Total effekt	0	0	-4 513

For de porteføljer som er omfattet av ordningen, gir overgangsregelen en verdsettelse som samlet er NOK 5,1 mrd. lavere. Overgangsregelen utfases over 16 år, fra 2017, så effekten reduseres med 2/16 til NOK 4,4 mrd. pr 31.12.2018. Fratrukk som følge av gulvregelen medfører at overgangsregelen blir null pr. 31.12.2018.

Størrelsen på overgangsregelen, inkludert gulvregelen, avhenger av rentenivået. Selv om overgangsregelen er null pr. 31.12.2018, vil lavere rentenivå kunne medføre at overgangsregelen får effekt på et senere tidspunkt. Storebrand Livsforsikring har, etter søknad, fått godkjenning fra Finanstilsynet for å omregne overgangsregelen hvert kvartal.

¹⁴ Yrkeskade, kritisk sykdom og ulykkesforsikring

Forskjell mellom Solvens II og finansregnskapet

Tabell 14 viser verdien av forsikringsforpliktelsene i finansregnskapet og under Solvens II.

TABELL 14 FORSIKRINGSFORPLIKTELSE UNDER SOLVENS II OG I FINANSREGNSKAPET

(NOK mill.)		<i>Solvens II</i>	<i>Finansregnskapet</i>
Storebrand Livsforsikring	Tradisjonell livsforsikring	188 183	183 427
	Fondsforsikring	88 565	93 441
	Gruppeliv (Helse lik liv)	1 278	1 397
	Skade (Helse lik skade)	607	622
SPP	Tradisjonell livsforsikring	79 075	80 775
	Fondsforsikring	81 427	85 852
	Risk (Helse lik liv)	1 031	1 176
Storebrand Helseforsikring	Helseforsikring (Helse lik skade)	83	174
Storebrand Forsikring	Skadeforsikring	616	1 051
Euroben	Livsforsikring	9 757	9 827
Nordben	Livsforsikring	4 644	4 644
	Fondsforsikring	1 113	1 113
Totalt		456 378	463 498

Samlet sett er forsikringsforpliktelsen verdsatt til NOK 456,4 mrd. i solvensbalansen, som er NOK 7,1 mrd. lavere enn i finansregnskapet. Det meste av forskjellene kommer fra verdsettelsen av livsforsikringsforpliktelser i Storebrand Livsforsikring og SPP.

Storebrand Livsforsikring

For tradisjonell livsforsikring er verdsettelsen i solvensbalansen NOK 4,8 mrd. høyere enn i finansregnskapet. Den største differansen er knyttet til fripoliser. Viktige forklaringer er:

- Verdsettelsen i solvensbalansen er basert på risikofri markedsrente, mens verdsettelsen i finansregnskapet er basert på kontraktens beregningsrente.
- Verdsettelsen i solvensbalansen omfatter både garantert forpliktelse og betinget forpliktelse (framtidig overskuddsdeling). Verdsettelsen i finansregnskapet inkluderer bare den garanterte forpliktelsen (premiereserven).
- Verdsettelsen i solvensbalansen inkluderer markedsverdien av utstedt rentegaranti (opsjon).
- Verdsettelsen i solvensbalansen inkluderer kostnad for kapitalbinding i form av risikomargin.

For fondsforsikring er verdsettelsen i solvensbalansen NOK 4,9 mrd. lavere enn for finansregnskapet. Hovedforklaringen er at framtidig margin til Storebrand reduserer forpliktelsen.

SPP

For SPP er verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen lavere enn for finansregnskapet. Den største forskjellen er at fondsforsikring er verdsatt NOK 4,4 mrd. lavere. Hovedforklaringen er at framtidig margin til SPP reduserer forpliktelsen i solvensbalansen.

Tradisjonell livsforsikring er verdsatt NOK 1,7 mrd. lavere for solvensregnskapet. Hovedforklaringen er at framtidig margin reduserer forpliktelsen for Solvens II. Dette motvirkes delvis av at risikomargin og opsjonsverdien av rentegarantien er inkludert for Solvens II, men ikke for finansregnskapet. Bortsett fra det, er verdivurderingsprinsipper ganske sammenfallende mellom solvensbalansen og finansregnskapet for SPP. Diskonteringsrenten er tilnærmet lik og både garantert og betinget forpliktelse inkluderes for begge formål.

Oversikt over de viktigste forutsetningene

Kontraktsgrense: Solvens II-regelverket fastsetter at framtidige premier skal inkluderes i beregning av forsikringsforpliktelsen dersom disse anses å være en del av en allerede inngått forpliktelse, dvs. at forsikringsselskapet er eksponert for risikoen knyttet til de framtidige premiene. Der premier er innenfor kontraktsgrensen, modelleres premieutviklingen basert på historisk premieinnbetalingsmønster.

Framtidige premier skal ikke inkluderes dersom Storebrand ensidig kan heve kontrakten eller kontrakten kan reprises for å reflektere dagens vurdering av risikoen. Basert på dette, er det meste av Storebrands framtidige premier utenfor kontraktsgrensen slik at de ikke medtas i modelleringen. Unntakene er:

- Første års premie for risikoprodukter.
- Premier for tradisjonell, individuell pensjon der kunden har mulighet til å betale framtidige premier uten at Storebrand kan reprise eller si opp kontrakten. Årlige premier synker raskt fordi porteføljen i hovedsak er lukket for nysalg og mange kontrakter når utbetalingsfasen.
- Premier som bedrifter betaler innenfor tjenstepensjonskontrakter i Norge for å dekke kostnader knyttet til allerede innbetalte reserver. Dette følger av at det er lovpålagt at bedriften skal dekke alle kostnader for tjenstepensjon, slik at det ikke er anledning til å finansiere kostnader fra reserven. For ytelseskontrakter inkluderes margin for pris på avkastningsgaranti, risiko og administrasjon. For innskuddspensjon inkluderes premie for forvaltning og administrasjon.

Inntekter: Generelt er modellering av inntekter basert på faktiske inntektsnivåer som samsvarer med inntektene i finansregnskapet. Inntektene framskrives basert på prisstrukturen og forventet utvikling for de ulike produktene, vanligvis som en andel av reserven eller pr. kontrakt, eventuelt med G-regulering.

Kostnader: Kostnadsmodelleringen er basert på faktiske kostnader pr. produktområde basert på kostnadsfordelingsmodellen som benyttes for finansregnskapet. Det skilles mellom bestandskostnader, anskaffelseskostnader og engangskostnader. Engangskostnader og størstedelen av anskaffelseskostnadene holdes utenfor modelleringen slik at kostnadsbildet blir konsistent med kontraktsgrensen. For produkter med framtidige premier innenfor kontraktsgrensen, inkluderes relevant del av anskaffelseskostnaden. Kostnader framskrives delvis med reserveutvikling og delvis som en stykk-kostnad pr. kontrakt. Stykk-kostnader inflasjonsjusteres.

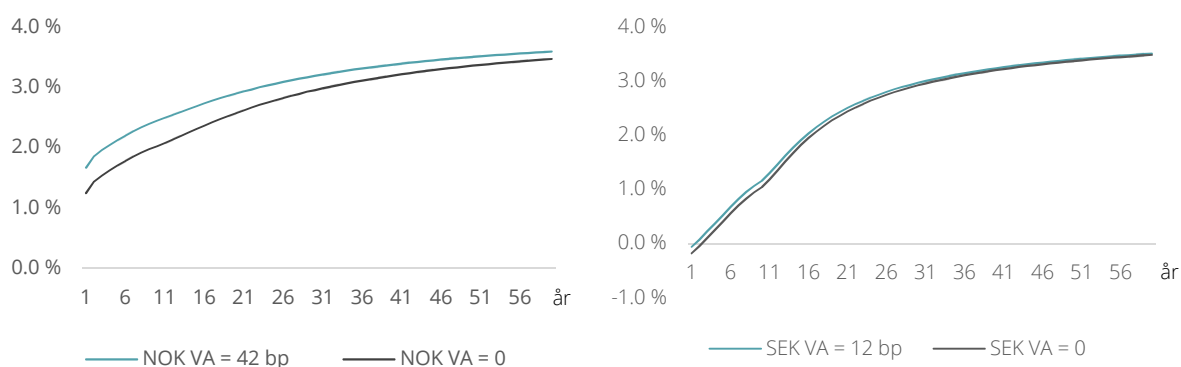
Biometriske forutsetninger: Biometriske forutsetninger omfatter dødelighet, uførhet og reaktivering (uføre som blir arbeidsføre). Forutsetningene samsvarer med observert utvikling for bestanden. Forutsetningene vurderes årlig og oppdateres ved behov.

For dødelighet benyttes en dynamisk modell, det vil si at forventet levealder er høyere for yngre årskull. I Norge er modellen basert på tilsvarende prinsipper som K2013, i Sverige er den svenske dødelighetsundersøkelsen, DUS, lagt til grunn.

Avgang og produktoverganger: Forutsetninger settes pr. produkt og oppdateres årlig. Som hovedregel benyttes historiske observasjoner over de siste 3-5 år. Unntak fra hovedregelen om erfaringsbaserte forutsetninger gjøres dersom historien ikke vurderes som relevant for fremtiden, f.eks. som følge av endrede priser eller ny regulering. Dette gjelder spesielt utviklingen i markedet for ytelsespensjon i Norge.

Skatt: I Sverige modelleres avkastningsskatt i henhold til gjeldende regler. Utover dette er det ikke tatt hensyn til skatt i modelleringen av kontantstrømmene. Endret verdsettelse av forpliktelsen vil imidlertid påvirke konsernets beregnede skatteposisjon, se avsnitt om utsatt skatt i kapittel D.3.

Finansielle forutsetninger: Den risikofrie rentekurven benyttes både til å diskontere kontantstrømmene og som grunnlag for framtidig avkastning. Rentekurven publiseres av EIOPA. Storebrand anvender den risikofrie rentekurven inkludert volatilitetsjustering (VA). Pr 31.12.2018 var VA 42bp i Norge og 12bp i Sverige.

FIGUR 5 SPOTRENTER MED OG UTEN VA

Uten volatilitetsjustering øker verdien av de forsikringstekniske avsetningene med NOK 3,7 mrd. før overgangsregler. I Norge ville overgangsregelen ha kompensert for det meste av endringen i verdi av forsikringstekniske avsetninger. Effekt på solvenskapital og solvensmargin er beskrevet i kapittel E.2 Solvenskapitalkrav og minstekrav.

Storebrand benytter ikke motsvarsjustering (matching adjustment) av rentekurven.

I Norge er det ikke et aktivt marked for realrente-obligasjoner og inflasjonsforutsetningen er satt til 50 % av den risikofrie renten. Lønnsvekst (G-regulering) er satt til inflasjon pluss 1,9 %-poeng. I Sverige benyttes inflasjonen som prisen i markedet for realrente-obligasjoner fram til 10 år og deretter en ekstrapolering basert på samme metodikk som for rentekurven.

Økonomisk scenario-generator (ESG): For å kunne beregne tidsverdien av framtidige opsjoner og garantier, anvendes en Monte-Carlo simulering som bygger på 1000 risikonøytrale stokastiske scenarier generert i en økonomisk scenario-generator (ESG). Scenarioene skapes med utgangspunkt i den risikofrie rentekurven og tar hensyn til markedsprising av volatilitet for renter, aksjer og eiendom. Investeringsallokeringen settes lik den faktiske på beregningstidspunktet og endres gjennom framskrivningen basert på Storebrands prinsipper for å tilpasse investeringene til risikobærende evne.

Handlingsregler: For å gi et så realistisk bilde som mulig, er det på enkelte områder nødvendig å implementere handlingsregler (management actions) i beregningene. Handlingsreglene samsvarer med hvordan selskapet faktisk opptrer og er dokumentert.

Usikkerhet knyttet til verddivurdering av forsikringsforpliktelsen

Graden av usikkerhet i beregningene av forsikringsforpliktelsen drives av usikkerhet i de underliggende antagelsene. Det er størst usikkerhet hvis det ikke finnes relevant historikk eller markedsdata å basere forutsetningene på. Storebrand vurderer at det er usikkerhet knyttet til blant annet følgende forutsetninger:

- *Rentekurven* er gitt av EIOPA, men basert på en del forutsetninger som er usikre, herunder metodikk for ekstrapolering, tidsperiode for å nå langsiktig rente (UFR), nivå på UFR og nivå på volatilitetsjustering (VA).
- *Overgang fra ytelsesordninger i Norge.* Raskere overgang fra aktive ytelsesordninger til fripoliser enn forutsatt i plan vil øke verdien av forsikringsforpliktelsen. Langsommere overgang vil redusere forpliktelsen.
- *Avgangsforutsetninger fripoliser.* Høyere avgang enn forutsatt i form av overgang til investeringsvalg (FMI) eller til andre selskaper vil redusere forpliktelsen; lavere avgang vil øke forpliktelsen.
- *Inntekter fondsforsikring.* Lavere inntekter enn forutsatt i beregningene vil øke forpliktelsen. Effekten vil være mindre for solvensmarginen fordi kapitalkravene blir lavere.
- *Kostnader,* spesielt kostnadsfordeling mellom anskaffelses- og bestandskostnader. Reduserte kostnader vil redusere forsikringsforpliktelsen, mens økte kostnader vil øke forsikringsforpliktelsen. Effekten vil motvirkes av endret kapitalkrav, spesielt for fondsforsikring.

Som en del av ORSA-prosessen gjennomføres sensitivitetsanalyser for verdien av forsikringsforpliktelsen, solvenskapitalen og kapitalkravene for endrede forutsetninger bl.a. knyttet til renter, kundeatferd, inntekter og kostnader. Hensikten er blant annet å øke forståelsen rundt følsomheten i beregningene.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSER

Det har ikke blitt gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipper eller vurderingsprinsipper for andre forpliktelser i løpet av 2018.

Andre forpliktelser enn forsikringsforpliktelser utgjør NOK 24,6 mrd. (NOK 28,1 mrd.) under Solvens II. Verdsettelsen av andre forpliktelser er i hovedsak den samme for Solvens II som for finansregnskapet, men det oppstår en del avvik som skyldes andre forskjeller i regnskapsmessig behandling. De vesentligste av disse er forklart nedenfor.

TABELL 15 ANDRE FORPLIKTELSER

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2017
Betingede forpliktelser	5 575	6 121
Pensjonsforpliktelse egne ansatte	309	320
Utsatt skatt	82	1 856
Derivater	2 867	1 578
Utestående forpliktelser forsikringsoppgjør, reassurans og øvrige	4 402	6 952
Ansvarlige lån	7 780	8 547
Andre forpliktelser	3 561	2 764
Sum andre forpliktelser	24 575	28 137

Betingede forpliktelser

Storebrand Livsforsikring og SPP har påtatt seg forpliktelser knyttet til ikke-innbetalt kapital, i hovedsak knyttet til private equity-fond og eiendom. I Solvens II-balansen skal dette føres som en forpliktelse, med en tilsvarende motpost på eiendelssiden, ref. også avsnitt "Annet" under "Forskjell i verddivurdering mellom Solvens II og finansregnskap" i kapittel D.1. Dette øker forpliktelsessiden i Solvens II-balansen i forhold til finansregnskapet.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonsforpliktelser for egne ansatte er beregnet i henhold til norsk IAS19, ref. note 1 punkt 15 i Storebrand Årsrapport 2018. Verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen i solvensbalansen samsvarer med verdsettelsen i finansregnskapet.

Derivater

Prinsipp for verddivurdering av derivater samsvarer med prinsippet i finansregnskapet, men det oppstår avvik fordi derivater i fondsforsikring føres netto under Solvens II, men bruttoføres under IFRS.

Ansvarlige lån

Ansvarlige lån vurderes til virkelig verdi under Solvens II, men verdsettes til amortisert kost i finansregnskapet. Det gir NOK 8 mill. lavere verdsettelse i solvensbalansen. Se også kapittel E.1 Ansvarlig Kapital.

Utsatt skatt

Verdiendringer ved overgang fra finansregnskapet til solvensbalanse påvirker også konsernets beregnede skatteposisjon. Forskjellen i utsatt skatt er netto skatteeffekt av verdiendringer ved overgang til Solvens II med overgangsregler basert på en skattesats på 25 %. Storebrand konsern går fra å ha en utsatt skattefordel på NOK 1 972 mill. og en utsatt skatt på NOK 258 mill. under IFRS til en utsatt skattefordel på NOK 873 mill. og en utsatt skatt på NOK 82 mill. under Solvens II.

D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER

Storebrands vurderingsprinsipper for eiendeler som ikke kan verdsettes basert på noterte priser er utførlig beskrevet i note 12 i Storebrand Årsrapport 2018.

D.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Avgrensede fond i Euroben

Eurobens forretning er delt i to deler, Europlan og SAS Plan. SAS Plan utgjør nesten 90 % av eiendeler og forpliktelser for Euroben. For SAS Plan er det kunden som bærer all markedsrisiko og biometrisk risiko gitt at risikoen dekkes av overskuddskapital i planen (buffer). Buffer i planen er mer enn tilstrekkelig til å dekke tap tilsvarende det som legges til grunn for Solvens II, og risikostyringen er basert på å sikre disse nivåene.

SAS Plan ansees å være et såkalt avgrenset fond (Ring Fenced Fund) under Solvens II. Dette medfører at solvenskapital og kapitalkrav knyttet til SAS Plan skal rapporteres separat og ikke inngår i gruppe-konsolideringen.

E. Kapitalstyring

Storebrand legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital og lån i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten. Vekst og sammensetning av forretningsområder vil være en viktig drivkraft i behovet for kapital. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål og regulatoriske krav.

Styret i Storebrand behandler kapitalplan sammen med finansiell plan og ORSA for å sikre sammenheng mellom forretningsmessige mål, risiko og kapital. Finansiell plan og kapitalplan utarbeides med en tre-års horisont.

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

Storebrand ASA gruppe har NOK 43,8 mrd. i solvenskapital, en reduksjon på NOK 2,4 mrd. fra 2017. Kapitalen deles inn i grupper avhengig av kvalitet og tilgjengelighet. Tabell 16 viser sammensetningen av solvenskapitalen og fordelingen i gruppe 1 (begrenset og ubegrenset), gruppe 2 og gruppe 3 kapital.

TABELL 16a SOLVENSKAPITAL PR 31.12.2018

(NOK mil.)	Totalt	Gruppe 1 Ubegrenset	Gruppe 1 begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3
Aksjekapital	2 339	2 339			
Overkurs	10 521	10 521			
Avstemmingsreserve	22 042	22 042			
Effekt av overgangsregel					
Ansvarlige lån	7 780		1 089	6 691	
Utsatt skattefordel	873				873
Risikoutjevningfond	234			234	
Tellende ansvarlig kapital fra minoritetsinteresser	19				19
Solvenskapital	43 808	34 902	1 089	6 925	892
Minstekapital	34 623	31 591	1 089	1 942	

TABELL 16b SOLVENSKAPITAL PR 31.12.2017

(NOK mil.)	Totalt	Gruppe 1 Ubegrenset	Gruppe 1 begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3
Aksjekapital	2 339	2 339			
Overkurs	10 521	10 521			
Avstemmingsreserve	20 014	20 014			
Effekt av overgangsregel	4 513	4 513			
Ansvarlige lån	8 547		2 642	5 905	
Utsatt skattefordel	71				71
Risikoutjevningfond	143			143	
Tellende ansvarlig kapital fra minoritetsinteresser	16				16
Solvenskapital	46 164	37 387	2 642	6 048	87
Minstekapital	39 294	34 958	2 417	1 919	

Gruppe 1 kapital representerer kapital av beste kvalitet med hensyn til tapsbærende evne og skal være tilgjengelig for å dekke ethvert tap til enhver tid. Denne består av innskutt egenkapital og avstemmingsreserve, inkludert effekt av overgangsregel. I tillegg inngår evigvarende ansvarlige lån (fondsobligasjoner) med opptil 20 % av gruppe 1 kapital. Storebrand har NOK 35,6 mrd. i gruppe 1 kapital, dette utgjør 82 % av total solvenskapital. Av dette er NOK 34,9 mrd. ubegrenset.

Øvrige ansvarlige lån (tidsbegrenset) og risikoutjevningfond kategoriseres som gruppe 2 kapital. Gruppe 2 og gruppe 3 kapital samlet kan dekke inntil 50 % av solvenskapitalkravet. Storebrand har NOK 6,9 mrd. gruppe 2 kapital som utgjør 16 % av total solvenskapital. Gruppe 2 og gruppe 3 kapitalen dekker 31 % av solvenskapitalkravet.

Storebrand har en minstekapital på NOK 34,6 mrd. Av dette utgjør NOK 32,7 mrd. gruppe 1 kapital, tilsvarende 94 % av total minstekapital. Ansvarlig kapital fra CRD IV selskapene i gruppen teller ikke med i minstekapitalen. Gruppe 2 kapital kan dekke inntil 20 % av minstekapitalkravet og er derfor begrenset til NOK 1,9 mrd.

Solvenskapital og minstekapital uten volatilitetsjustering

Uten volatilitetsjustering reduseres solvenskapitalen til NOK 41 025 mill. og minstekapitalen til NOK 31 922 mill. grunnet økt verdi av forsikringstekniske avsetninger justert for skatt. For den norske forsikringsforpliktelsen ville overgangsregelen ha kompensert for det meste av endringen både for forsikringstekniske avsetninger, solvens- og minstekapitalen.

Forventet margin fra framtidige premier

Verdien av forventet margin fra framtidige premier (EPIFP¹⁵) utgjør NOK 3 623 mill., fordelt på NOK 3 548 mill. fra livsforsikringsvirksomhet og NOK 75 mill. fra skadeforsikringsvirksomhet. Dette er en del av avstemmingsreserven og teller som gruppe 1 kapital. Det er bare margin fra framtidige premier som ligger innenfor kontraktsgrensen som er inkludert. Dette er nærmere beskrevet i avsnittet om kontraktsgrense i kapittel D.2 Forsikringstekniske avsetninger.

Ansvarlig lånekapital

TABELL 17 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Nominell verdi (mill.)	Valuta	Solvens II (NOK mill.)	Finansregnskapet (NOK mill.)	Tilbakekjøpsrett	Omfattet av overgangsregel
300	EUR	3 110	3 255	2023	Ja
1 100	NOK	1 089	1 100	2024	Ja
750	SEK	753	738	2021	Nei
1 000	NOK	1 008	1 001	2020	Nei
1 000	SEK	959	977	2022	Nei
900	SEK	861	877	2025	Nei

¹⁵ Expected profit in future premiums

Den ansvarlige lånekapitalen utgjør NOK 7,8 mrd. under Solvens II. Alle lån er tatt opp av Storebrand Livsforsikring. I løpet av 2018 forfalt et ansvarlig lån på NOK 1,5 mrd. og det ble utstedt et nytt ansvarlig lån på SEK 900 mill. Fem av lånene har flytende rente, mens det siste er et fastrentelån som er rentebyttet til flytende rente. Dette betyr at rentekostnaden til Storebrand påvirkes av nivået på den flytende pengemarkedsrenten. Storebrand har ett lån i euro og tre i svenske kroner. Euro-lånet er sikret mot norske kroner fram til første tilbakekjøpstidspunkt og er derfor i liten grad eksponert mot valutasvingninger. Lånene i svenske kroner er ikke valutasikret, men fungerer som delvis valutasikring for eiendelen Storebrand Holding AB.

For samtlige lån vil rentebetaling opphøre ved brudd på solvenskapitalkravet (SCR). Eventuelle ubetalte renter vil akkumuleres, men det vil ikke påløpe renters rente.

Overgangsregler for ansvarlige lån

Ansvarlige lån utstedt før 17.1.2015 omfattes av en overgangsregel som varer til 2026. I denne perioden vil kvalifiserende lån ikke få avkortning, til tross for at de ikke fullt ut oppfyller krav til tellende kapital i Solvens II regelverket. Evgivarende ansvarlige lån utstedt før 17.1.2015 vil kvalifisere som gruppe 1, og tidsbegrensede ansvarlige lån vil kvalifisere som gruppe 2. Etter 2026 vil lånene ikke kvalifisere som solvenskapital.

To av lånene omfattes av overgangsregelen. Begge lånene tilfredsstilte krav til Solvens I kapital på utstedelsestidspunktet og var godkjent av myndighetene. Lån omfattet av overgangsregel har førtidig tilbakekjøpsrett før utløpet av overgangsregel. Etter første tilbakekjøpsrett har samtlige lån tilbakekjøpsrett ved hver rentebetaling. Lån som tilbakekjøpes, planlegges erstattet med nye lån som tilfredsstiller krav til tellende kapital i Solvens II regelverket.

Forskjell mellom Solvens II og finansregnskapet

TABELL 18 SOLVENSKAPITAL VS ANSVARLIG KAPITAL I FINANSREGNSKAPET

(NOK mill.)	Solvens II	Finansregnskapet
Innskutt egenkapital ¹⁶	12 860	12 858
Opptjent egenkapital ekskl. utsatt skattefordel		17 577
Hybridkapital		176
Risikoutjevningfond	234	234
Utsatt skattefordel	873	1 972
Avstemmingsreserve uten overgangsregel ¹⁷	23 479	
Effekt av overgangsregel	0	
Minoritetsinteresser	56	57
Netto eiendeler	37 502	32 873
Ansvarlige lån ekskludert OIF-renter	7 780	7 788
Ikke tellende minoritetsinteresser	-37	
Fratrekk for datterselskap i andre finansielle sektorer	-3 311	
Fratrekk egne aksjer	-35	
Forventet utbetalt utbytte	-1 402	
Basiskapital/ansvarlig kapital	40 498	
Ansvarlig kapital i andre CRD IV selskaper	3 311	
Total Solvenskapital/ansvarlig kapital	43 808	40 660
Total minstekapital	34 623	

Verdien av solvenskapitalen framkommer som netto eiendeler i solvensbalansen (se tabell 1 i Sammendrag) tillagt tellende ansvarlig lån. Solvenskapitalen skal reduseres med verdi av egne aksjer og forventet utbetalt utbytte¹⁸. I tillegg trekkes ikke-tellende ansvarlig kapital fra minoritetsinteresser ut.

¹⁶ Inkludert egne aksjer

¹⁷ Før forventet utbytte

¹⁸ Dette skjer i form av en reduksjon i avstemmingsreserven.

Hovedforskjellen mellom Solvens II og finansregnskapet er at opptjent overskudd som inngår som egenkapital i finansregnskapet, erstattes av avstemmingsreserven i solvensbalansen. Også avstemmingsreserven inneholder opptjent overskudd, men basert på verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i solvensbalansen. Avstemmingsreserven vil også inkludere nåverdien av framtidige overskudd. Verdien av framtidig overskudd medregnes implisitt som en konsekvens av verdivurderingen av forsikringsforpliktelsen.

Tabell 19 viser overgangen fra finansregnskapet til Solvens II. Netto eiendeler i solvensbalansen er NOK 4,6 mrd. høyere enn i finansregnskapet. Fratrukk for immaterielle eiendeler og lavere verdsettelse av datterselskap reduserer solvenskapitalen. Merverdi obligasjoner til amortisert kost og lavere verdsettelse av forsikringsforpliktelsen øker solvenskapitalen. Utsatt skatt øker som følge av de andre verdiendringene.

TABELL 19 OVERGANG FRA NETTO EIENDELER I FINANSREGNSKAPET TIL NETTO EIENDELER SOLVENS II

(NOK mill.)

Datterselskap	-1 008
Immaterielle eiendeler	-4 771
Merverdi obligasjoner til amortisert kost	5 009
Forsikringsforpliktelse	7 119
Netto endring i utsatt skatt	-1 163
Annet	-558
Total endring	4 629

E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

Det skal beregnes både et solvenskapitalkrav og et minstekapitalkrav. Solvenskapitalkravet skal være dekket i normalsituasjonen, mens minstekapitalkravet er et absolutt krav som alltid må være dekket. Solvenskapitalkravet avhenger av risikoen, mens minstekapitalkravet ikke er risikosensitivt.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet for Storebrand ASA gruppe er beregnet etter standardmetoden i henhold til Solvens II-forskriften § 8, uten bruk av forenklinger eller selskapsspesifikke parameter. For forsikringselskapene beregnes solvenskapitalkravet som tap av solvenskapital (Value at Risk) som er 0,5 % sannsynlig over ett år. Det er kapitalkrav for markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. For CRD IV-selskapene benyttes kapitalkravet under dette regelverket.

Metodikken for forsikringselskapene innebærer at det for hvert enkeltstress beregnes en ny solvensbalanse basert på de samme prinsipper og metoder som beskrevet i D.2 Forsikringstekniske avsetninger. Differansen i solvenskapital før og etter stress gir kapitalkravet. Kapitalkravet for de ulike stressene aggregeres til totalt kapitalkrav basert på gitte korrelasjonsmatriser.

Kapitalkravet (netto) er Storebrands risiko etter risikodeling med kunder og risikodempende effekt av skatt. Risikodeling med kunder oppstår i garantert pensjon i livsforsikringselskapene når stresset fører til nedgang i kundebuffer eller reduksjon i framtidig oppregulering av pensjon. Brutto kapitalkrav inkluderer den delen av risikoen som bæres av kunder. Redusert skatt som følge av lavere resultater etter stress reduserer også risikoen. En forutsetning for å regne inn en utsatt skattefordel er at det forventes minst tilsvarende store overskudd i framtiden.

TABELL 20 KAPITALKRAV¹⁹

(NOK mill.)	31.12.2018		31.12.2017	
	Netto	Brutto	Netto	Brutto
Finansmarkedsrisiko	20 917	33 481	22 936	39 310
Motpartsrisiko	625	1 199	565	1 075
Livsforsikringsrisiko	10 412	16 543	10 453	18 753
Helseforsikringsrisiko	713	713	744	744
Skadeforsikringsrisiko	278	278	283	283
Operasjonell risiko	1 485		1 496	
Tapsabsorberende skatteeffekt	-4 764		-5 002	
Totalt kapitalkrav forsikringsvirksomhet	22 827		24 452	
Kapitalkrav CRD IV selskaper	2 482		2 458	
Totalt kapitalkrav gruppen	25 309		26 910	

Storebrand ASA gruppe har et samlet netto solvenskapitalkrav på NOK 25,3 mrd. (NOK 26,9 mrd.). NOK 22,8 mrd. (90 %) av kapitalkravet kommer fra forsikringsvirksomheten. NOK 2,5 mrd. (10 %) av kapitalkravet kommer fra annen virksomhet, i hovedsak fra bankvirksomheten. Innenfor forsikringsvirksomheten er 63 % av kapitalkravet (før diversifisering) knyttet til at finansmarkedene, spesielt rentenivå, aksjer, eiendom, kredittpåslag og valuta, kan utvikle seg ulikt fra det som er forventet. 32 % av kapitalkravet er for livsforsikringsrisikoen.

Overgangsregel aksjer

Storebrand Livsforsikring og SPP anvender overgangsregelen for aksjestress i henhold til § 58 punkt 2 i Solvens II forskriften. Overgangsregelen innebærer at aksjer eid pr 1.1.2016 stresses med 22 %. Overgangsregelen reduserer det totale solvenskapitalkravet med NOK 234 mill. Overgangsregelen skal trappes ned lineært over 7 år, første gang 1.1.2017. For beregningen pr. 31.12.2018 er effekten redusert med 2/7.

Det ordinære stresset er 39 og 49 % pluss symmetrisk justeringsfaktor for henholdsvis aksje type 1 og type 2. Pr. 31.12.2018 er justeringsfaktoren -6,3 prosentpoeng slik at det ordinære stresset er 32,7/42,7 %.

Minstekapitalkrav

Minstekapitalkravet er beregnet i henhold til Solvens II-forskriften § 46 punkt 2 som summen av minstekapitalkravene fra de underliggende forsikringsselskapene:

TABELL 21 MINSTEKAPITALKRAV

(NOK mill.)	31.12.2018	31.12.2017
Storebrand Livsforsikring	6 465	6 240
SPP Pension & Försäkring	3 038	3 188
Euroben	77	36
Storebrand Forsikring	111	113
Storebrand Helseforsikring (50 %)	20	19
Totalt minstekrav	9 711	9 596

For 2018 er minstekapitalkravet NOK 9,7 mrd. (NOK 9,6 mrd.).

Solvensmargin og minstekapitalmargin

Når solvenskapitalen på NOK 43,8 mrd. settes i forhold til solvenskapitalkravet på NOK 25,3 mrd. får Storebrand ASA gruppe en solvensmargin på 173 % (172 %). Uten overgangsregler er solvensmargin 172 %. Tabell 22 viser solvensposisjonen med og uten overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger og kapitalkrav for aksjer.

¹⁹ Inkludert overgangsregler på aksjer

TABELL 22 SOLVENSPOSISJON

(NOK mill.)	Med overgangsregler 31.12.2018	Uten overgangsregler 31.12.2018	Med overgangsregler 31.12.2017	Uten overgangsregler 31.12.2017
Solvenskapital	43 808	43 808	46 164	42 779
Minstekapital	34 623	34 623	39 294	35 909
Solvenskapitalkrav	25 309	25 543	26 910	27 568
Minstekrav	9 711	9 711	9 596	9 596
Solvensmargin uten overgangsregel		171,5%		155,2 %
Solvensmargin med overgangsregler på forsikringstekniske avsetninger	171,5%		167,5 %	
Solvensmargin med overgangsregler på forsikringstekniske avsetninger og kapitalkrav aksjer	173,1 %		171,6 %	
Minstemargin uten overgangsregel		356,5%		374,32%
Minstemargin med overgangsregler på forsikringstekniske avsetninger	356,5%		409,5 %	
Minstemargin med overgangsregler på forsikringstekniske avsetninger og kapitalkrav aksjer	356,5%		409,5 %	

Storebrand ASA gruppe har et minstekapitalkrav på NOK 9 711 mill. og minstekapital på NOK 34 623 mill. noe som gir en minstekapitalmargin på 357 %.

Solvensmargin og minstekapitalmargin uten volatilitetsjustering

Solvensmargin uten volatilitetsjustering (VA) er 161 %. Solvenskapitalen reduseres med NOK 2,8 mrd. grunnet økning i forsikringstekniske avsetninger og kapitalkravet øker med NOK 1,7 mrd. Overgangsregelen kompenserer for det meste av økningen i forsikringstekniske avsetninger og begrenser effekten på solvenskapitalen. Uten overgangsregler er solvensmargin uten VA 150 %. Se tabell 23 for detaljer.

TABELL 23 SOLVENSPOSISJON MED OG UTEN VA

(NOK mill.)	Med overgangsregler		Uten overgangsregler	
	Med volatilitetsjustering	Uten volatilitetsjustering	Med volatilitetsjustering	Uten volatilitetsjustering
Solvenskapital	43 808	43 463	43 808	41 025
Solvenskapitalkrav	25 309	27 033	25 543	27 267
Solvensmargin	173,1 %	160,8 %	171,5 %	150,5 %

Minstemargin uten VA er 339 % (315 % uten overgangsregler).

E.3 BRUK AV DURASJONSMETODEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNING AV SOLVENSAPITALKRAVET

Ikke aktuelt fordi ingen selskaper i Storebrand-konsernet bruker durasjonsmetoden for beregning av solvenskapitalkravet for aksjerisiko.

E.4 FORSKJELLEN MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER

Ikke aktuelt fordi Storebrand benytter standardformelen for beregning av solvenskapitalkravet.

E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET ELLER SOLVENSAPITALKRAVET

Ikke aktuelt fordi Storebrand ASA gruppe og alle datterselskaper solo oppfyller både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet.

E.6 ANDRE OPPLYSNINGER

Kapitalstyringen er også beskrevet i Storebrand Årsrapport 2018.

Vedlegg 1 – detaljer investeringsresultat

(NOK mill.)	Utbytte	Rente	Leie	Nettogevinster og nettotap	Urealiserte gevinster og tap
Total					
<i>Stat- og statsgaranterte obligasjoner</i>		1 648,20		54,09	-418,18
<i>Foretaksobligasjoner</i>		4 098,70		-49,12	-554,44
<i>Aksjer</i>	5 705,83	3,17		407,47	-5 533,21
<i>Fond</i>	70,33	640,55		1 756,02	-3 055,06
<i>Strukturerte obligasjoner</i>		32,54		-0,35	-0,84
<i>Cash</i>	0,00	-264,91		1,17	-32,71
<i>Innlån</i>	0,00	812,00		6,74	74,84
<i>Eiendom</i>	0,00	-85,30	763,17	0,00	1 718,65
<i>Futures</i>	0,00	0,00		-181,51	0,00
<i>Swaps</i>	0,00	1 237,06		-3,22	653,29
<i>Forwards</i>	0,00	0,00		-1 416,95	-2 030,84
Totalt	5 776,16	8 122,01	763,17	574,34	-9 178,49

	Utbytte	Rente	Leie	Nettogevinster og nettotap	Urealiserte gevinster og tap
Investeringer i kollektivporteføljen					
<i>Stat- og statsgaranterte obligasjoner</i>		1 529,88		-47,46	-368,23
<i>Foretaksobligasjoner</i>		3 791,41		-104,50	-479,50
<i>Aksjer</i>	355,20			276,71	-1 586,68
<i>Fond</i>	70,37	5,20		555,61	255,11
<i>Strukturerte obligasjoner</i>		32,54		-0,35	-0,84
<i>Cash</i>		125,32		1,18	-42,71
<i>Innlån</i>		811,50		6,76	55,60
<i>Eiendom</i>		-85,30	633,19		1 424,25
<i>Futures</i>				-181,51	
<i>Swaps</i>		1 194,38		47,11	640,69
<i>Forwards</i>				-1 296,68	-789,23
Totalt	425,57	7 404,92	633,19	-743,14	-891,54

	Utbytte	Rente	Leie	Nettogevinster og nettotap	Urealiserte gevinster og tap
Investeringer i unit-linked					
<i>Stat- og statsgaranterte obligasjoner</i>		5,04		85,46	-16,87
<i>Foretaksobligasjoner</i>		12,76		9,82	-0,85
<i>Aksjer</i>	307,08	0,00		110,68	-3 937,48
<i>Fond</i>	-0,04	635,35		1 194,17	-3 291,46
<i>Strukturerte obligasjoner</i>		0,00		0,00	-0,00
<i>Cash</i>	0,00	-411,73		0,00	
<i>Innlån</i>	0,00	0,45		-0,02	19,24
<i>Eiendom</i>	0,00	0,00	129,98	0,00	294,41
<i>Futures</i>	0,00	0,00			0,00
<i>Swaps</i>	0,00	0,20		-3,63	3,01
<i>Forwards</i>	0,00	0,00		-418,31	-1 022,18
Totalt	307,04	242,07	129,98	978,17	-7 952,18

	Utbytte	Rente	Leie	Nettogevinster og nettotap	Urealiserte gevinster og tap
Investeringer i selskapsporteføljen					
Stat- og statsgaranterte obligasjoner		113,27		16,09	-33,08
Foretaksobligasjoner		294,53		45,56	-74,09
Aksjer	5 043,55	3,17		20,08	-9,05
Fond				6,23	-18,71
Strukturerte obligasjoner				-0,00	
Cash		21,50		-0,01	10,01
Innlån		0,06			
Eiendom					
Futures					
Swaps		42,49		-46,69	9,59
Forwards				298,05	-219,44
Totalt	5 043,55	475,02		339,31	-334,76

Vedlegg 2 – obligatoriske tabeller

02.01.02 – Balansen – Eiendeler, side 1

(NOK mill.)

		C0010
Goodwill		
Periodiserte anskaffelsesutgifter		
Immaterielle eiendeler	R0030	
Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	R0040	873,18
Overfinansiering av ytelsesbaserte pensjonsordninger (ytelser til ansatte)	R0050	1,81
Eiendom, anlegg og utstyr til eget bruk	R0060	31,15
Investeringer (ekskl. eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg)	R0070	287 669,32
Eiendom (annet enn til eget bruk)	R0080	30 011,67
Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser	R0090	3 667,68
Aksjer mv.	R0100	11 873,02
<i>Aksjer - børsnoterte</i>	R0110	10 523,08
<i>Aksjer - ikke børsnoterte</i>	R0120	1 349,93
Obligasjoner	R0130	217 262,31
<i>Statsobligasjoner mv.</i>	R0140	64 681,58
<i>Foretaksobligasjoner mv.</i>	R0150	151 602,48
<i>Strukturerte verdipapirer</i>	R0160	978,25
<i>Sikrede verdipapirer</i>	R0170	
Verdipapirfond mv.	R0180	20 253,13
Derivater	R0190	4 442,87
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	R0200	158,65
Andre investeringer	R0210	
Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg	R0220	180 322,46
Utlån	R0230	30 415,55
<i>Utlån med sikkerhet i forsikringskontrakter</i>	R0240	0,69
<i>Utlån til enkeltpersoner</i>	R0250	18 272,48
<i>Øvrige utlån</i>	R0260	12 142,38
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger:	R0270	68,39
Skadeforsikring og helseforsikring håndtert som skadeforsikring	R0280	68,01
<i>Skadeforsikring ekskl. helseforsikring håndtert som skadeforsikring</i>	R0290	19,88
<i>Helseforsikring håndtert som skadeforsikring</i>	R0300	48,12
Livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring, ekskl. kontrakter med investeringsvalg	R0310	0,38
<i>Helseforsikring håndtert som livsforsikring</i>	R0320	0,38
<i>Livsforsikring ekskl. helseforsikring håndtert som livsforsikring og kontrakter med inv.valg</i>	R0330	
Livsforsikring med investeringsvalg	R0340	

02.01.02 – Balansen – Eiendeler, side 2

(NOK mill.)		<i>C0010</i>
Gjenforsikringsdepoter	<i>R0350</i>	0,02
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring, herunder forsikringsformidlere	<i>R0360</i>	627,27
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	<i>R0370</i>	9,45
Ikke forsikringsrelaterte fordringer	<i>R0380</i>	5 538,43
Egne aksjer (holdt direkte)	<i>R0390</i>	34,58
Forfalte beløp relatert til elementer i ansvarlig kapital som er innkalt men ikke innbetalt	<i>R0400</i>	
Kontanter og kontantekvivalenter	<i>R0410</i>	6 713,27
Øvrige eiendeler	<i>R0420</i>	6 150,60
Sum eiendeler	<i>R0500</i>	518 455,46

S.02.01.02 – Balansen, Forpliktelseser

(NOK mill.)

		C0010
Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring	R0510	1 306,17
Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring (ekskl. helseforsikring håndtert som skadeforsikring)	R0520	576,21
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0530	
<i>Beste estimat</i>	R0540	554,00
<i>Risikomargin</i>	R0550	22,20
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring (håndtert som skadeforsikring)	R0560	729,96
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0570	
<i>Beste estimat</i>	R0580	711,81
<i>Risikomargin</i>	R0590	18,15
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring (ekskl. kontrakter med investeringsvalg)	R0600	283 966,90
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring håndtert som livsforsikring	R0610	2 308,46
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0620	
<i>Beste estimat</i>	R0630	2 247,58
<i>Risikomargin</i>	R0640	60,88
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring (ekskl. helseforsikring håndtert som livsforsikring og kontrakter med investeringsvalg)	R0650	281 658,43
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0660	
<i>Beste estimat</i>	R0670	276 864,96
<i>Risikomargin</i>	R0680	4 793,47
Forsikringstekniske avsetninger - kontrakter med investeringsvalg	R0690	171 105,25
Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0700	
Beste estimat	R0710	167 307,08
Risikomargin	R0720	3 798,17
Andre forsikringstekniske avsetninger	R0730	
Betingede forpliktelseser	R0740	5 574,81
Avsetninger, andre enn forsikringstekniske avsetninger	R0750	
Pensjonsforpliktelseser	R0760	308,65
Premiedepot fra gjenforsikringsforetak	R0770	
Forpliktelseser ved utsatt skatt	R0780	81,94
Derivater	R0790	2 866,75
Gjeld til kredittinstitusjoner	R0800	
Finansielle forpliktelseser, annet enn gjeld til kredittinstitusjoner	R0810	
Forpliktelseser i forbindelse med direkte forsikring, herunder forsikringsformidlere	R0820	1 477,26
Forpliktelseser i forbindelse med gjenforsikring	R0830	20,82
Betalingsforpliktelseser (til leverandører, ikke forsikring)	R0840	2 903,94
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	R0850	7 780,07
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital som ikke inngår i basiskapitalen	R0860	
<i>Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital som inngår i basiskapitalen</i>	R0870	7 780,07
Øvrige forpliktelseser	R0880	3 560,97
Sum forpliktelseser	R0900	480 953,53
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelseser	R1000	37 501,93

S.05.01.02 - Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje – skadeforsikring (direkte forsikring, mottatt proporsjonal gjenforsikring og mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring) (kun for relevante bransjer for Storebrand), side 1

(NOK mill.)		Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkesskadeforsikring	Motorvognforsikring - trafikk	Motorvognforsikring - øvrig	Sjøforsikring, transportforsikring og luftfartsforsikring
		<i>C0010</i>	<i>C0020</i>	<i>C0030</i>	<i>C0040</i>	<i>C0050</i>	<i>C0060</i>
Forfalte premier							
Brutto - direkte forsikring	<i>R0110</i>	351,64	276,87	70,80	210,51	381,74	
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0120</i>						
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0130</i>						
Gjenforsikringsandel	<i>R0140</i>	0,88	2,98	2,86	1,52	5,34	
For egen regning (netto)	<i>R0200</i>	350,76	273,90	67,94	208,99	376,40	
Opptjente premier							
Brutto - direkte forsikring	<i>R0210</i>	342,79	276,64	70,82	214,21	378,23	
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0220</i>						
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0230</i>						
Gjenforsikringsandel	<i>R0240</i>	0,88	2,98	2,86	1,52	5,34	
For egen regning (netto)	<i>R0300</i>	341,91	273,66	67,96	212,69	372,89	
Erstatningskostnader							
Brutto - direkte forsikring	<i>R0310</i>	218,08	109,85	76,19	105,13	266,81	
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0320</i>						
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0330</i>						
Gjenforsikringsandel	<i>R0340</i>	0,15	5,70	6,05	1,02		
For egen regning (netto)	<i>R0400</i>	217,93	104,15	70,14	104,10	266,81	
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger							
Brutto - direkte forsikring	<i>R0410</i>						
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0420</i>						
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0430</i>						
Gjenforsikringsandel	<i>R0440</i>						
For egen regning (netto)	<i>R0500</i>						
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv.	<i>R0550</i>	83,83	60,45	14,04	49,22	95,41	
Andre kostnader	<i>R1200</i>						
Sum kostnader	<i>R1300</i>						

S.05.01.02 - Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje – skadeforsikring (direkte forsikring, mottatt proporsjonal gjenforsikring og mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring) (kun for relevante bransjer for Storebrand), side 2

(NOK mill.)		Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanseforsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
		<i>C0070</i>	<i>C0080</i>	<i>C0110</i>	<i>C0120</i>	<i>C0200</i>
Forfalte premier						
Brutto - direkte forsikring	<i>R0110</i>	359,65		82,36	18,11	1 751,68
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0120</i>					
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0130</i>					
Gjenforsikringsandel	<i>R0140</i>	6,25		0,64	0,10	20,56
For egen regning (netto)	<i>R0200</i>	353,41		81,72	18,01	1 731,12
Opptjente premier						
Brutto - direkte forsikring	<i>R0210</i>	356,00		80,92	13,29	1 732,90
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0220</i>					
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0230</i>					
Gjenforsikringsandel	<i>R0240</i>	6,25		0,64	0,10	20,56
For egen regning (netto)	<i>R0300</i>	349,76		80,29	13,19	1 712,35
Erstatningskostnader						
Brutto - direkte forsikring	<i>R0310</i>	216,66	-0,03	51,80	20,06	1 064,54
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0320</i>					
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0330</i>					
Gjenforsikringsandel	<i>R0340</i>	0,95				13,87
For egen regning (netto)	<i>R0400</i>	215,71	-0,03	51,80	20,06	1 050,67
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger						
Brutto - direkte forsikring	<i>R0410</i>					
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0420</i>					
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0430</i>					
Gjenforsikringsandel	<i>R0440</i>					
For egen regning (netto)	<i>R0500</i>					
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv.	<i>R0550</i>	83,02	-0,02	21,06	3,59	410,60
Andre kostnader	<i>R1200</i>					3,00
Sum kostnader	<i>R1300</i>					413,60

S.05.01.02 - Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje- livsforsikring (kun for relevante bransjer for Storebrand)

(NOK mill.)	Helseforsikring	Forsikring med overskudds-	deling	Forsikring med investeringsvalg	Øvrig livsforsikring	Sum
			<i>C0220</i>	<i>C0230</i>	<i>C0240</i>	<i>C0300</i>
Forfalte premier						
Brutto - direkte forsikring	<i>R1410</i>	971,77	5 466,73	16 259,19	1 384,82	24 082,51
Gjenforsikringsandel	<i>R1420</i>	8,99	8,01		29,84	46,84
For egen regning (netto)	<i>R1500</i>	962,78	5 458,72	16 259,19	1 354,98	24 035,66
Optjente premier						
Brutto - direkte forsikring	<i>R1510</i>	971,77	5 466,73	16 259,19	1 384,82	24 082,51
Gjenforsikringsandel	<i>R1520</i>	8,99	8,01		29,84	46,84
For egen regning (netto)	<i>R1600</i>	962,78	5 458,72	16 259,19	1 354,98	24 035,66
Erstatningskostnader						
Brutto - direkte forsikring	<i>R1610</i>	800,84	14 088,58	4 326,41	161,52	19 377,35
Gjenforsikringsandel	<i>R1620</i>	52,55	-0,89		9,91	61,57
For egen regning (netto)	<i>R1700</i>	748,29	14 089,46	4 326,41	151,61	19 315,78
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger						
Brutto - direkte forsikring	<i>R1710</i>	-10,98	-893,29	-2 448,48	26,69	-3 326,05
Gjenforsikringsandel	<i>R1720</i>					
For egen regning (netto)	<i>R1800</i>	-10,98	-893,29	-2 448,48	26,69	-3 326,05
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv.	<i>R1900</i>	233,06	1 208,90	1 488,97	195,42	3 126,35
Andre kostnader	<i>R2500</i>					84,66
Sum kostnader	<i>R2600</i>					3 211,02

S.05.02.01 - Premier, erstatninger og kostnader – landfordelt, skadeforsikring

(NOK mill.)	Hjemstaten	Landfordelt etter størrelsen på forfalte bruttopremier - skadeforsikringsforpliktelser	Sum av hjemstaten og de 5 største stater
	<i>C0010</i>	<i>C0020</i>	<i>C0070</i>
	<i>R0010</i>	SE	
	<i>C0080</i>	<i>C0090</i>	<i>C0140</i>
Forfalte premier			
Brutto - direkte forsikring	<i>R0110</i> 1 559,80	191,88	1 751,68
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0120</i>		
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0130</i>		
Gjenforsikringsandel	<i>R0140</i> 20,28	0,28	20,56
For egen regning (netto)	<i>R0200</i> 1 539,52	191,60	1 731,12
Opptjente premier			
Brutto - direkte forsikring	<i>R0210</i> 1 548,49	184,42	1 732,90
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0220</i>		
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0230</i>		
Gjenforsikringsandel	<i>R0240</i> 20,28	0,28	20,56
For egen regning (netto)	<i>R0300</i> 1 528,21	184,14	1 712,35
Erstatningskostnader			
Brutto - direkte forsikring	<i>R0310</i> 954,01	110,53	1 064,54
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0320</i>		
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0330</i>		
Gjenforsikringsandel	<i>R0340</i> 13,84	0,03	13,87
For egen regning (netto)	<i>R0400</i> 940,17	110,50	1 050,67
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger			
Brutto - direkte forsikring	<i>R0410</i>		
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	<i>R0420</i>		
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	<i>R0430</i>		
Gjenforsikringsandel	<i>R0440</i>		
For egen regning (netto)	<i>R0500</i>		
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv.	<i>R0550</i> 361,84	48,76	410,60
Andre kostnader	<i>R1200</i>		3,00
Sum kostnader	<i>R1300</i>		413,60

S.05.02.01 - Premier, erstatninger og kostnader – landfordelt, livsforsikring

(NOK mill.)	Hjemstat	Landfordelt etter størrelsen på forfalte bruttopremier - livsforsikringsforpliktelser			Sum av hjemstaten og de 5 største stater
		C0150	C0160	C0170	
	R1400		SE	IE	
		C0220	C0230	C0240	C0280
Forfalte premier					
Brutto	R1410	16 416,29	7 577,10		23 993,39
Gjenforsikringsandel	R1420	11,87	0,02		11,89
For egen regning (netto)	R1500	16 404,42	7 577,08		23 981,50
Opptjente premier					
Brutto	R1510	16 416,29	7 577,10		23 993,39
Gjenforsikringsandel	R1520	11,87	0,02		11,89
For egen regning (netto)	R1600	16 404,42	7 577,08		23 981,50
Erstatningskostnader					
Brutto	R1610	10 846,07	7 710,12		18 556,19
Gjenforsikringsandel	R1620	52,55			52,55
For egen regning (netto)	R1700	10 793,52	7 710,12		18 503,64
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger					
Brutto	R1710		-4 022,92		-4 022,92
Gjenforsikringsandel	R1720				
For egen regning (netto)	R1800		-4 022,92		-4 022,92
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv.	R1900	1 545,71	1 556,29	11,28	3 113,27
Andre kostnader	R2500				84,66
Sum kostnader	R2600				3 197,94

S.22.01.21 - Effekten av overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier (LTG)

		Beløp med overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier	Effekt av overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger	Effekt av overgangsregelen for rentekurven	Effekt av volatilitetsjustering satt til null	Effekt av matching-justering satt til null
		<i>C0010</i>	<i>C0030</i>	<i>C0050</i>	<i>C0070</i>	<i>C0090</i>
Forsikringstekniske avsetninger	<i>R0010</i>	456 378,31			3 711,23	
Basiskapital	<i>R0020</i>	40 497,55			-2 783,43	
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet (SCR)	<i>R0050</i>	43 808,23			-2 783,43	
Solvenskapitalkrav	<i>R0090</i>	25 308,86			1 724,58	

S.23.01.22 – Ansvarlig kapital, side 1

(NOK mill.)	Sum	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger	Kapital- gruppe 2	Kapital- gruppe 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basiskapital før fradrag for deltakerinteresser i andre finanssektorer					
Ordinær aksjekapital (inkl. verdien av egne aksjer)	R0010	2 339,07			
Ikke tilgjengelig innkalt men ikke innbetalt ordinær aksjekapital på gruppenivå	R0020				
Overkurs relatert til ordinær aksjekapital	R0030	10 521,18			
Innbetalt medlemsinnkudd, kompensasjonsfond, eierandelskapital eller tilsvarende basiskapitalposter for gjensidige forsikringsforetak	R0040				
Etterstilte medlemskontoer i gjensidige forsikringsforetak	R0050				
Ikke tilgjengelige etterstilte medlemskontoer i gjensidige forsikringsforetak på gruppenivå	R0060				
Overskuddsfond	R0070				
Ikke tilgjengelig overskuddsfond på gruppenivå	R0080				
Preferanseaksjer	R0090				
Ikke tilgjengelige preferanseaksjer på gruppenivå	R0100				
Overkurs relatert til preferanseaksjer	R0110				
Ikke tilgjengelig overkurs relatert til preferanseaksjer på gruppenivå	R0120				
Avstemmingsreserve	R0130	22 041,88			
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	R0140	7 780,07		1 089,00	6 691,07
Ikke tilgjengelig fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital på gruppenivå	R0150				
Et beløp tilsvarende verdien av netto eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	R0160	873,18			873,18
Et beløp tilsvarende verdien av ikke tilgjengelig netto eiendeler ved skatt på gruppenivå	R0170				
Annen ansvarlig kapital godkjent av Finanstilsynet som basiskapital som ikke er spesifisert over	R0180	233,57		233,57	
Ikke tilgjengelig annen ansvarlig kapital godkjent av Finanstilsynet som basiskapital som ikke er spesifisert over	R0190				
Minoritetsinteresser (ikke rapportert som del av annen ansvarlig kapital)	R0200	56,33			56,33
Ikke tilgjengelige minoritetsinteresser på gruppenivå	R0210	37,05			37,05

S.23.01.22 – Ansvarlig kapital, side 2

(NOK mill.)	Sum	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger	Kapital- gruppe 2	Kapital- gruppe 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Ansvarlig kapital (egenkapital) fra regnskapet som ikke skal inngå i avstemmingsreserven, og som ikke oppfyller vilkårene for å bli klassifisert som ansvarlig kapital i henhold til Solvens II-regelverket					
Ansvarlig kapital (egenkapital) fra regnskapet som ikke skal inngå i avstemmingsreserven, og som ikke oppfyller vilkårene for å bli klassifisert som ansvarlig kapital i henhold til Solvens II-regelverket	R0220				
Fradrag					
Fradrag for deltakerinteresser i verdipapirforetak, forvaltningsforetak for verdipapirfond, forvaltere av alternative investeringsfond, låneformidlingsforetak og finansforetak som ikke er forsikringsforetak eller pensjonsforetak samt ikke-regulerte foretak som utøver finansiell virksomhet	R0230	3 310,68	3 310,68		
Av dette: Fradrag i henhold til artikkel 228 i direktiv 2009/138/EF	R0240				
Fradrag for deltakerinteresser der nødvendig informasjon for beregningen av gruppesolvens ikke foreligger (artikkel 229 i direktiv 2009/138/EF)	R0250				
Fradrag for deltakerinteresser som er inkludert ved anvendelse av metode 2 ("fradrag og sammenlegging") i tilfeller der en kombinasjon av metoder er benyttet	R0260				
Sum ikke tilgjengelig ansvarlig kapital	R0270	37,05			37,05
Sum fradrag	R0280	3 347,73	3 310,68		37,05
Sum basiskapital etter fradrag	R0290	40 497,55	31 591,45	1 089,00	6 924,64
Supplerende kapital					
Ikke innbetalt og ikke innkalt ordinær aksjekapital som kan kreves innkalt	R0300				
Ikke innbetalt og ikke innkalt medlemsinnskudd eller tilsvarende basiskapitalposter for gjensidige foretak som kan kreves innkalt	R0310				
Ikke innbetalte og ikke innkalte preferanseaksjer som kan kreves innkalt	R0320				
En rettslig bindende forpliktelse til å tegne og betale for fondsobligasjonskapital og/eller ansvarlig lånekapital på anmodning	R0330				
Rembursbrev og garantier i henhold til artikkel 96 nr. 2 i direktiv 2009/138/EF	R0340				
Andre rembursbrev og garantier enn dem som faller under artikkel 96 nr. 2 i direktiv 2009/138/EF	R0350				
Krav om tilleggspremier fra medlemmer i gjensidige foretak som faller under artikkel 96 nr. 3 i direktiv 2009/138/EF	R0360				
Andre krav om tilleggspremier fra medlemmer i gjensidige foretak enn dem som faller under artikkel 96 nr. 3 i direktiv 2009/138/EF	R0370				
Ikke tilgjengelig supplerende kapital på gruppenivå	R0380				
Annen supplerende kapital	R0390				
Sum supplerende kapital	R0400				

S.23.01.22 – Ansvarlig kapital, side 3

(NOK mill.)	Sum	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger	Kapitalgruppe 2	Kapitalgruppe 3
<i>C0010</i>	<i>C0010</i>	<i>C0020</i>	<i>C0030</i>	<i>C0040</i>	<i>C0050</i>
Ansvarlig kapital i andre finanssektorer					
Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forvaltere av alternative investeringsfond, låneformidlingsforetak og finansforetak som ikke er forsikringsforetak eller pensjonsforetak	<i>R0410</i>	3 310,68	3 310,68		
Pensjonsforetak	<i>R0420</i>				
Ikke regulerte foretak som utøver finansiell virksomhet	<i>R0430</i>				
Sum ansvarlig kapital i andre finanssektorer	<i>R0440</i>	3 310,68	3 310,68		
Ansvarlig kapital ved anvendelse av metode 2 ("fradrag og sammenlegging") - enten alene eller sammen med metode 1 (konsolidering)					
Aggregert ansvarlig kapital ved anvendelse av metode 2 eller en kombinasjon av metode 1 og 2	<i>R0450</i>				
Aggregert ansvarlig kapital ved anvendelse av metode 2 eller en kombinasjon av metode 1 og 2 - etter justering for gruppeinterne transaksjoner	<i>R0460</i>				
Sum tilgjengelig ansvarlig kapital til dekning av konsolidert SCR på gruppenivå (fratrukket ansvarlig kapital i andre finanssektorer og i foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2)	<i>R0520</i>	40 497,55	31 591,45	1 089,00	6 924.64
Sum tilgjengelig ansvarlig kapital til dekning av minstekravet til konsolidert SCR på gruppenivå	<i>R0530</i>	39 605,09	31 591,45	1 089,00	6 924.64
Sum tellende ansvarlig kapital til dekning av konsolidert SCR på gruppenivå (fratrukket ansvarlig kapital i andre finanssektorer og i foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2)	<i>R0560</i>	40 497,55	31 591,45	1 089,00	6 924.64
Sum tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet til konsolidert SCR på gruppenivå	<i>R0570</i>	34 622,63	31 591,45	1 089,00	1 942.17
Konsolidert SCR på gruppenivå	<i>R0590</i>	25 308,86			
Minstekrav til konsolidert SCR på gruppenivå	<i>R0610</i>	9 710,87			
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og konsolidert SCR på gruppenivå (ekskl. andre finanssektorer og foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2)	<i>R0630</i>	177,41 %			

S.23.01.22 – Ansvarlig kapital, side 4

(NOK mill.)	Sum	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger	Kapitalgruppe 2	Kapitalgruppe 3	
	<i>C0010</i>	<i>C0020</i>	<i>C0030</i>	<i>C0040</i>	<i>C0050</i>	
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og minstekravet til konsolidert SCR på gruppenivå	<i>R0650</i>	356,53 %				
Sum tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR på gruppenivå (inkl. ansvarlig kapital i andre finanssektorer og i foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2)	<i>R0660</i>	43 808,23	34 902,13	1 089,00	6 924,64	892,46
SCR for foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2	<i>R0670</i>					
SCR på gruppenivå	<i>R0680</i>	25 308,86				
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og SCR på gruppenivå (inkl. andre finanssektorer og foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2)	<i>R0690</i>	173,09 %				
Avstemmingsreserve		<i>C0060</i>				
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser	<i>R0700</i>	37 501,93				
Egne aksjer (holdt direkte og indirekte)	<i>R0710</i>	34,58				
Forventet utbytte, forventede utdelinger og gebyrer	<i>R0720</i>	1 402,15				
Andre elementer som inngår i basiskapitalen	<i>R0730</i>	14 023,33				
Justering for ansvarlig kapitalelementer med begrensninger relatert til porteføljer for matching-justering og avgrensede fond	<i>R0740</i>					
Annen ikke tilgjengelig ansvarlig kapital	<i>R0750</i>					
Avstemmingsreserve	<i>R0760</i>	22 041,88				
Forventet fortjeneste						
Forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP) - livsforsikringsvirksomhet	<i>R0770</i>	3 547,63				
Forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP) - skadeforsikringsvirksomhet	<i>R0780</i>	75,28				
Sum forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP)	<i>R0790</i>	3 622,91				

S.25.01.22 - Solvenskapitalkrav - for grupper som benytter standardmetoden

(NOK mill.)		Brutto solvenskapitalkrav	Foretaksspesifikke parametre	Forenklinger
		<i>C0110</i>	<i>C0080</i>	<i>C0090</i>
Markedsrisiko	<i>R0010</i>	33 501,50		
Motpartsrisiko	<i>R0020</i>	1 200,03		
Livsforsikringsrisiko	<i>R0030</i>	16 552,73		
Helseforsikringsrisiko	<i>R0040</i>	713,34		
Skadeforsikringsrisiko	<i>R0050</i>	278,12		
Diversifisering	<i>R0060</i>	-10 665,08		
Risiko knyttet til immaterielle eiendeler	<i>R0070</i>			
Basiskrav til solvenskapital	<i>R0100</i>	41 580,33		
Beregning av solvenskapitalkrav		<i>C0100</i>		
Operasjonell risiko	<i>R0130</i>	1 484,65		
Tapsabsorberende evne av forsikringstekniske avsetninger	<i>R0140</i>	-15 473,72		
Tapsabsorberende evne av utsatt skatt	<i>R0150</i>	-4 764,04		
Kapitalkrav for virksomhet som utøves i henhold til artikkel 4 i direktiv 2003/41/EF	<i>R0160</i>	0,00		
Solvenskapitalkrav før kapitalkravstillegg	<i>R0200</i>	22 827,22		
Kapitalkravstillegg	<i>R0210</i>			
Solvenskapitalkrav	<i>R0220</i>	22 827,22		
Øvrig informasjon om SCR				
Kapitalkrav for durasjonsbasert aksjerisiko	<i>R0400</i>			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for gjenstående del (andre deler enn avgrensede fond (RFF) og porteføljer for matching-justering (MAP))	<i>R0410</i>			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for avgrensede fond (RFF)	<i>R0420</i>			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for porteføljer for matching-justering (MAP)	<i>R0430</i>			
Diversifiseringseffekter relatert til aggregering av teoretisk solvenskapitalkrav (nSCR) for avgrensede fond under artikkel 304 i direktiv 2009/138/EF	<i>R0440</i>			
Minstekrav til konsolidert solvenskapital på gruppenivå	<i>R0470</i>	9 710,87		
Informasjon om andre foretak				
Kapitalkrav for andre finanssektorer (kapitalkrav for annet enn forsikring)	<i>R0500</i>	2 481,64		
Kapitalkrav for andre finanssektorer (kapitalkrav for annet enn forsikring) - verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forvaltere av alternative investeringsfond, låneformidlingsforetak og finansforetak som ikke er forsikringsforetak eller pensjonsforetak	<i>R0510</i>	2 481,64		
Kapitalkrav for andre finanssektorer (kapitalkrav for annet enn forsikring) - pensjonsforetak	<i>R0520</i>			
Kapitalkrav for andre finanssektorer (kapitalkrav for annet enn forsikring) - kapitalkrav for ikke-regulerte foretak som utøver finansiell virksomhet	<i>R0530</i>			
Kapitalkrav for ikke-kontrollerende deltakerinteresser	<i>R0540</i>			
Kapitalkrav for øvrige foretak	<i>R0550</i>			
Samlet SCR				
SCR for foretak som er inkludert ved anvendelse av metode 2 ("fradrag og sammenlegging")	<i>R0560</i>			
Solvenskapitalkrav	<i>R0570</i>	25 308,86		

S.32.01.22 - Foretak som inngår i gruppen, del 1 side 1

Land	Foretakets ID	Kode- type	Foretakets offisielle (registrerte) navn	Foretakstype	Juridisk form	Kategori (gjensidig / ikke-gjensidig)	Tilsynsmyndighet
NO	958995369	2	Storebrand Livsforsikring AS	Livsforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	930553506	2	Storebrand Forsikring AS	Skadeforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	980126196	2	Storebrand Helseforsikring AS	Skadeforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	NO0003005001	2	Storebrand Bank ASA	Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og finansforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	529900ZTCGG5XNFG694	1	Storebrand Asset Management AS	Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og finansforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	916300484	2	Storebrand ASA	Tverrsektoriell finansielt holdingsselskap som definer i artikkel 212(1) (g) i Directive 2009/138/EC	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	NO0010301401	2	Værdalsbruket AS	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	94842	2	Storebrand Finansiell Rådgivning AS	Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og finansforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finanstilsynet
NO	30460	2	Storebrand Pensjonstjenester AS	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	94506	2	Norsk Pensjon AS	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	98995	2	Storebrand Eiendom Trygg AS	Foretak som yter tilleggstjenester som definert i Artikkel 1 punkt 53 i Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	98997	2	Storebrand Eiendom Utvikling AS	Foretak som yter tilleggstjenester som definert i Artikkel 1 punkt 53 i Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	98996	2	Storebrand Eiendom vekst AS	Foretak som yter tilleggstjenester som definert i Artikkel 1 punkt 53 i Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
NO	99003	2	STB Eiendomsfond Invest	Foretak som yter tilleggstjenester som definert i Artikkel 1 punkt 53 i Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
BE	95416	2	Benco Insurance Holding B.V.	Tverrsektoriell finansielt holdingsselskap som definer i artikkel 212(1) (g) i Directive 2009/138/EC	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
GG	14861	2	Nordben Life & Pension LTD	Livsforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Guernsey Financial Services Commission

S.32.01.22 - Foretak som inngår i gruppen, del 1 side 2

Land	Foretakets ID	Kode- type	Foretakets offisielle (registrerte) navn	Foretakstype	Juridisk form	Kategori (gjensidig / ikke-gjensidig)	Tilsynsmyndighet
<i>C0010</i>	<i>C0020</i>	<i>C0030</i>	<i>C0040</i>	<i>C0050</i>	<i>C0060</i>	<i>C0070</i>	<i>C0080</i>
IE	529900WDJ1Z5QH42H269	1	Euroben Life & Pension LTD	Livsforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Central Bank of Ireland
GG	18022	2	Interben Trustees Limited	Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og finansforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Guernsey Financial Services Commission
SE	529900GS6OZTM1HYL611	1	SPP Pension & Försäkring AB	Livsforsikringsforetak	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	Finansinspektionen
SE	556045-7581	2	SPP Konsult AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556892-4830	2	SPP Spar AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556883-1340	2	SPP Hyresforvaltning AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556594-9517	2	Storebrand & SPP Business Services AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556482-4471	2	Försäkringsgirot AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556743-9815	2	Storebrand Holding AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	556745-7428	2	SPP Fastigheter AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	
SE	559051-7735	2	SPP Fastigheter Komplementär AB	Annet	Aksjeselskap	Ikke-gjensidig	

S.32.01.22 - Foretak som inngår i gruppen, del 2

Kapitalandel (prosent)	Kapitalandel i henhold til konsolidert regnskap (prosent)	Kriterier for innflytelse			Proporsjonal andel benyttet for solvensberegning på gruppenivå
		Stemmeretter (prosent)	Andre kriterie r	Grad av innflytelse	
<i>C0180</i>	<i>C0190</i>	<i>C0200</i>	<i>C0210</i>	<i>C0220</i>	<i>C0230</i>
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
50.00 %	50.00 %	50.00 %		2	50 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
25.00 %	25.00 %	25.00 %		2	25 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
21.24 %	21.24 %	21.24 %		1	21 %
89.96 %	100.00 %	89.96 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
25.00 %	25.00 %	25.00 %		2	25 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %
91.68 %	91.68 %	91.68 %		1	92 %
100.00 %	100.00 %	100.00 %		1	100 %

S.32.01.22 - Foretak som inngår i gruppen, del 3

Omfattet av gruppetilsynet?		Solvensberegning på gruppenivå
Ja / Nei	Beslutningsdato hvis artikkel 214 er anvendt	Anvendt metode
<i>C0240</i>	<i>C0250</i>	<i>C0260</i>
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Proporsjonal konsolidering
1		Metode 1: Sektorielle regler
1		Metode 1: Sektorielle regler
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Sektorielle regler
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Full konsolidering
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode
1		Metode 1: Justert egenkapitalmetode

Hovedkontor:
Professor Kohts vei 9
Postboks 500, 1327
Lysaker, Norge
Telefon: +47 08880
storebrand.no

